

הרב יצחק כהן

בלי עין הרע

הזוהר הקדוש עם פירוש מתוק מדבש

פשיערי זיגל

הרב יצחק כהן

בלי עין הרע

סביב מאמרים נבחרים מספר הזוהר הקדוש

עם פירוש מתוק מדבש

המפרש כל מילה ומילה בדרך קלה וקצרה,

מאת הגאון הקדוש המקובל רבי דניאל פריש זצוקללה"ה.

ספר מספר 2, מתוך הרצאה מוקלטת מספר 343

רשת שיעורי תורה ללימוד הזוהר הקדוש

עם פירוש מתוק מדבש

Without the Evil Eye

Rabbi Yitzchak Cohen

עיצוב העטיפה: אורית מרטין

www.oritmartin.com

שערי זהר הוצאה לאור

טלפון לבירורים ולהזמנות: 054-4769506

ת.ד. 5213, ירושלים

הספר מופץ בחינם לזיכוי הרבים

גם כספר דיגיטלי בחנויות הדיגיטליות: עברית, אינדיבוק וגטבוקס.

שיעורים אלו נערכים ומפורסמים בתרגום שפה חופשית

כפי הבנת העורך המתמלל המפרסם בלבד.

להלכה ולמעשה יש לשאול רב פוסק הלכה.

החומר המפורסם מותר לשימוש כל אדם –

ובתנאי שלא יעשה בו שימוש מסחרי.

נדפס בארץ ישראל, תשע"ט-2019 | Printed in Israel

לרפואה שלימה של דניאל בן גלינה,

לעילוי נשמת פרחיה בת אסתר,

לעילוי נשמת דוד בן אסתר,

לעילוי נשמת מאיר שמואל בן פריצי.

תוכן עניינים

[מבוא](#)

[דברי ברכה](#)

[בלי עין הרע](#)

[שעורי הרב ברחבי הארץ](#)

[שעורי הרב לצפייה בוידאו והורדת קבצי mp3](#)

[שיעור "בלי עין הרע" בוידאו](#)

[ספרי הוצאת "שערי זהר"](#)

[תרומות להפצת הספרים המודפסים והפצתם](#)

[צדקתם עומדת לעד](#)

מבוא

ספר הזוהר הקדוש – שווה לכל נפש.
קטן וגדול מוצאים בו מרפא לנפש.

אורו של רשב"י הקדוש
ותורתו המבוארת על ידי הצדיק
רבי דניאל בעל מתוק מדבש זצ"ל

עובדו ושובצו בפנינים מחכימים
המושכים את הלב מתוך פרדס התורה
והוצאו לאור בפרסום של
קרוב ל-1,000 הרצאות
מפי תלמידו של בעל מתוק מדבש
הרב יצחק כהן.

רעיון שקרם גידים ועולה עתה בדפוס
הוא תמלול ההרצאות בשפה חופשית
שמפורסמים בהדפסה ובדיגיטלי.

הרב יצחק כהן
לא מפרסם באופן אישי שום דבר ברשת,
לא בוואטסאפ, לא בפייסבוק,
לא ביוטיוב וכיוצא בזה.

כל המפורסם הנ"ל

הוא על ידי יהודים יקרים וביוזמתם שלהם
אבל לא על ידו ולא בתמיכתו שכך יעשה לכתחילה.

תבוא הברכה על המפרסמים הנכבדים בדיעבד
ואשרי למי שיזכה ויעשה לכתחילה כרצון הרב
להגיע לשיעורי התורה ולהשתתף בהם בפועל
ויזכה לבאר מים חיים ממקור ראשון.

דברי ברכה

הנה זה מספר שנים שהתבקשתי
להוציא לאור את שיעורי התורה
הנמצאים במדיה לתמלול מודפס.

והנה עתה עלתה הברכה אחר הטירחה
של אישה גדולה – אשת חיל
שהוציאה מתחת ידיה
פירות גינוסר.

סיכום ועריכה לשונית שעולה על מזבח הדפוס
והכול לזיכוי הרבים ולשם שמים.

מפאת חוסר הזמן לא הגהתי את הכתוב
אבל מהשקפה לטובה ראיתי
שיש כאן אוצר ראוי ונחמד.
שמחתי שיבוא לדפוס
ובפרט שצוין – שלהלכה יש לשאול רב פוסק.

ובכן: לי נאה לברך
לבורא יתברך ויתעלה על חסדו הטוב.

ולי נאה לברך את נשות החיל
היוזמת, המתמללת והמפיקה הגב' היקרה תחי'
ושותפתה לפרויקט בציור העטיפות האמנית גב' אורית תחי'
ישלם ה' שכרן הטוב.

בהזדמנות זו
התודה והברכה

לכל תלמידיי־חבריי
המשתתפים בשיעורים

התודה והברכה
לכל המסייעים והתומכים

בני חיי ומזוני רוויחי
וכל אשר יעשו ישכילו ויצליחו

ונזכה יחד לגאולת ישראל בקרוב וברחמים.

הרב יצחק כהן

סיון תשע"ט

בלי עין הרע

בס"ד

היום נעסוק בזוהר הקדוש עם ביאור מתוך מדבש, מתוך קונטרס בלי עין הרע.

רצוננו היום בשיעור שלפנינו, להציג את דעתו של רבי שמעון בר יוחאי, דברי הזוהר הקדוש נטו – מה יש לזוהר הקדוש לומר בנושא?

הרבה בני־אדם חרדים מפני עין הרע.

לא יודעים ממי להישמר ואיך להישמר?

רבים מהם טועים בסגולות שונות ומשונות.

האם יש בעין הרע משהו?

אין בו משהו?

ואם יש, איך מתגוננים?

בספרים הקדושים, בתלמוד, במדרשים ובדברי חז"ל יש אוצר של ידיעות בנושא עין הרע – עינא בישא.

בשיעור שלפנינו, ברצוני לעמוד על דברי הזוהר הקדוש בלבד. אני כמעט ולא אכנס לדברי חז"ל ולדברי המפרשים, אלא אתן לרבי שמעון לומר את הדברים ותתבאר לנו התמונה.

להבדיל משיעורים אחרים, בהם אני מטעים ומעטר את דברי הזוהר הקדוש עם הרבה דברי חכמה מסביב.

על מי יכול לשלוט עין הרע, ומה זה בכלל עין הרע?

בכללות, עין הרע זו קנאה של מישהו צר-עין שיש לו קנאת-לבב, חמדת-לבב. לדוגמה:
"למה לו יש ולי אין?" או אפילו כללית, אפילו שגם לו יש, צרה עינו במה שיש לחברו.

במי יכולה לפגוע עין הרע?

בפשטות, באדם צדיק גמור, כמעט ועין הרע לא יכולה לפגוע. אבל היות ו"אין צדיק בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא" והרבה בני־אדם, פה ושם, נפלו, חטאו והם בתהליך של
תשובה, אבל עדיין לא הושלמו לגמרי, לכן יש מקום ומציאות למקטרג.

מי הוא בעל עין הרע?

מי הוא בעל עין הרע, איך ומה? נלמד במאמר הזוהר הקדוש הבא [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת נח, דף סח ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך ב, עמ' קד-קה]:

וְהָיִינוּ דְקָאֹמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל בֶּר נָשׁ דְּעֵינִיָּה בִישָׁא, כּל אדם שעֵינו רעה, עֵינָא דְמִתְבָּלָא שְׂרָיָא עָלָיו וְאִיהוּ מִתְבָּלָא דְעֲלָמָא אֶקְרִי, סימן שעין המשחית שורה עליו והוא נקרא "משחית העולם". רצה לומר שעֵינו הגשמית נעשית כלי לחיצונים ועל ידו הם פועלים להזיק בעין הרעה.
וְלִבְעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ לְאַסְתַּמְרָא מִנִּיָּה וְלֹא לְאַתְקָרְבָא בְּהִדְיָה דְלֹא יִתְיַזְק, צריך האדם להישמר ממנו ולא להתקרב אליו כדי שלא יראנו ולא יינזק ממנו. וְאֶסִיר לְמִקְרַב בְּהִדְיָה בְּאַתְגְּלִיָּא, ואסור להתקרב אליו בגלוי כי אסור לאדם להביא את עצמו לידי סכנה.

במאמר זה מצאנו שתי ידיעות חשובות:

- א. אדם שהוא חמדן, אדם שהוא קנאי (וכפי שנראה בהמשך השיעור), אדם חוטא ויש לו עין הרע — נעשה כלי וצינור למלאכי חבלה. הוא נעשה כלי וצינור למידת הדין להעביר ולפגוע, רחמנא ליצלן. זה מהותו של אותו אדם.
- ב. אם ידוע לנו על אדם כזה, מצווה וחיוב עלינו להתרחק ממנו ולא להיות במגע איתו כדי שלא יסתכל בנו ולא יזיק לנו. איך ומה? נלמד בהמשך השיעור.

תתרחק ממנו, תברח!
שלא תיפגע

אדם קנאי
אדם חמדן
אדם חוטא
רע-עין

נעשה כלי וצינור
למלאכי החבלה

כישוף

עין הרע זה גדר אחד ויש גם כישוף. כישוף מזיק ועין הרע מזיק. כשניסה בלעם הרשע את הכישוף ולא הלך לו, הוא בחר לפגוע בעין הרע. לפעמים יש מציאות שאי־אפשר לעבוד עם כישוף אז עובדים עם עין הרע. מה שכישוף לא יכול לעשות – עין הרע יכולה לעשות. על כך במאמר הזוהר הקדוש הבא [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת בלק, דף ריא ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יג, עמ' תשי-תשיא]:

וּבְלָעַם הָהוּא רַע עֵין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח רַע עֵין בְּעֶלְמָא כְּוֹתִיָּהּ, בלעם היה בעל עין רעה שלא נמצא רע-עין כמוהו. דְּבָכָל אַתָּר דְּהָוָה מְסַתְּפַל בְּעֵינוֹי הָוָה מִתְּלַטְיָא, שבכל מקום שהיה מסתכל בו בעינו, חל עליו הקללה, לכן גם ברכתו היא לרעה. כִּיּוֹן דְּחֻמָּא בְּלָעַם דְּלֹא יָכִיל בְּחֻרְשׁוֹי וְקִסְמוֹי לְאַבְאֲשָׁא לְיִשְׂרָאֵל, כיוון שראה בלעם שאינו יכול בכשפיו וקסמיו להרע לישראל, בָּעָא לְאַסְתְּפַל בְּהוּ בְּעֵינוֹא בִּישָׁא, רצה להסתכל בישראל בעין הרע. בְּגִין דְּבָכָל אַתָּר דְּהָוָה מְסַתְּפַל בְּעֵינוֹי בִּישִׁין הָוָה מִתְּלַטְיָא, לפי שבכל מקום שהיה מסתכל בעינו הרעות, חלה שם הקללה.

גם במאמר זה, ישנם שני חידושים בדברי הזוהר הקדוש:

- א. במקום שלא עובד הכישוף, רחמנא ליצלן – עין הרע כן יכולה לעבוד ולפגוע, וכך ניסה בלעם הרשע.
- ב. אדם שהוא בעל עין הרע, גם אם הוא מברך אותך ואומר דברי ברכה – הברכה היא לא ברכה והיא קללה, רחמנא ליצלן.

וזו הייתה המציאות בבלעם הרשע, הגם שבירך את ישראל.

מה שכישוף
לא יכול לעשות –
עין הרע יכולה לעשות

אומרים חז"ל: בוא ותראה, כמה נזק יצא לישראל מברכותיו של אותו רשע. על זה אמרו משל לצרעה:

"לא מדובשך ולא מעוקצך!"

זה היה בלעם וכמוהו כל אדם שעינו רעה. נלמד בהמשך השיעור, מי הם ואיך הם? כל אדם במצב זה, מסוגל להזיק אפילו בברכתו.

אז מה, העולם הפקר! ואותו אחד שהזיק – האם הוא יוצא שלם?

הזוהר הקדוש מלמד אותנו בקטע הבא: מי שמזיק לאחרים בעין הרע – גם הוא נפגע [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת בלק, דף רו ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יג, עמ' תרמח]:

וְעַל עֵינָא בִּישָׁא, וְעַל מִי שְׁנוֹתָן עֵין הָרַע, מִנִּין שְׁנַעֲנֵשׁ וְלוֹקָה בַּעֲצָמוֹ בַּצָּרֶעֶת?
כְּמָה דְּאַתְמָר, כְּמוֹ שְׁלִמְדָנוּ, בַּלְעָם לָקָה בַּצָּרֶעֶת עַל שֶׁהִסְתַּכֵּל בְּעֵין רָעָה עַל
יִשְׂרָאֵל. אִם כֵּן, שְׁלֵא יִחְשׁוּב לוֹ, אוֹתוֹ קִנְאִי וְאוֹתוֹ אָדָם שֶׁמְזִיק לְאַחֵרִים שֶׁהוּא יֵצֵא
נָקִי. אֶחָד הַטַּעֲמִים שֶׁמִּגִּיעָה צָרֶעֶת עַל אָדָם, זֶה בַּעֲקֻבוֹת עֵין הָרַע. אִם הוּא
קִיבֵל פְּצָעִים וְרִץ לְרוּפָא עוֹר וִישׁ לוֹ אִיזָה בַּעֲיוֹת עוֹר רְצִינִיּוֹת וְלֹא יוֹדֵעַ לָהֶם פֶּתֶרוֹן,
יֵשׁ מִסְפֵּר סִיבוֹת לְמָה הָאָדָם מִגִּיעַ לְזוֹהַ? – אַחַת מֵהֶן הִיא בְּגִלְלֵי קִנְאוֹת, חֲמִדַּת־לִבָּב
וְרַחֲמָנָא לִיצְלוֹ, עֵין הָרַע.

אחת הסיבות לצרעת
שבאה על האדם:

⊙ קנאותו,

⊙ חמדת לבבו

⊙ והעין הרע שלו

הנושא הזה של עין הרע הוא עניין לא פשוט, הוא יכול להפליל ולהזיק לאומות שלמות.
עם שלם יכול להינזק מבעלי עין הרע, אדם יחיד – על אחת כמה וכמה.

גלות ישראל במצרים - לחם רע-עין

השורש של כל גלות ישראל במצרים בעקבות עין הרע של המצרים (ראה שיעור מספר 357 – "גלות מצרים", על ירידת עם ישראל למצרים ושעבודם תחת פרעה). איך ומה? נלמד במאמר הבא.

אבל אקדים עוד ידיעה אחת, הנה הפסוק אומר: "אַל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵינִי". אם ראית אדם שהוא צר-עין, אל תגיד לחבר שלך: "בוא, תראה איך אני מוציא מהקמצן הזה? בוא, תראה איך הוא ייתן לי סיגריה? בוא, תראה איך אני מוציא ממנו עכשיו איזה כוס שתייה? כולם אומרים שהוא קמצן, אבל בוא, תראה איך אני מוציא ממנו?" אם אתה תוציא ממנו, אתה לא גבר, אתה הזקת לעצמך, רחמנא ליצלן. בהנאה שאדם נהנה מבעלי עין הרע, הוא גורם היזק לעצמו.

שילוב שני הדברים האלה: הנאה שאדם נהנה מאדם בעל עין הרע וגלות ישראל במצרים בעקבות עין הרע, אנחנו פוגשים במאמר הבא שאין חידוש כדוגמתו, אלא בדברי הזוהר הקדוש – כל ירידת ישראל למצרים בעקבות עין הרע של המצרים, שנהנו עם ישראל מהמצרים.

אומר הזוהר הקדוש [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת שמות, דף ג ע"א בדילוג, בביאורינו כרך ה, עמ' יג-טו]:

רַבִּי חֲזִיָּא פָּתַח, לפרש מה שכתוב: אַל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵינִי, וְאַל תִּתְּנֵהוּ לְמִטְעַמֹּתָיו. מה שכתוב: אַל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵינִי. מה אומר שלמה המלך? טעם הדבר, בְּגִין דְּנִהָמָא אוֹ הִנָּאָה דְּהִהוּא בְּרַנְשׁ דְּהִי רַע עֵינִי, לפי שהלחם או ההנאה של אדם שהוא רע-עין, לֹא אִיהוּ כְּדָאי לְמִיכָל וּלְאַתְהֵי מַנְיָה, אינו כדאי לאכול וליהנות ממנו, לפי שהקליפה שורה על עיניו. דָּאִי כִּד נִתְּנוּ יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם לֹא יִטְעֲמוּן נִהָמָא דְּמִצְרַיִם, שאם עם ישראל כשירדו למצרים, לא היו טועמים לחם של המצרים בחינם, שהיה להם לֶחֶם רַע עֵינִי כדלקמן, לֹא אֲשַׁתְּבְּקוּ בְּגִלּוּתָא וְלֹא יַעֲיֻקוּן לֹון מִצְרַיִם, לא היו נשואים שקועים בגלות ולא היו מצרים להם המצרים. אם עם ישראל לא היו נהנים מהם, לא היה שעבוד מצרים.

אבל קשה, הייתה גזירת בין הביתרים, איך אנחנו אומרים בגלל שנהנו מהם?

אָמַר לִיהוּ רַבִּי יִצְחָק, שָׁאֵל אֶת רַבִּי חֵיָא: וְהָאֵל גָּזָרָא אֶתְגָּזֵר, הֲרֵי נְגֻזָּה גְזָרָה
עַל יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת בְּגָלוֹת.

אָמַר לִיהוּ, רַבִּי חֵיָא לְרַבִּי יִצְחָק, כֻּלָּא אֵיהוּ בְּדִקְקָא זְאוּת, הֲכֹל הוּא כְּרָאוּי,
מַה שְׁאֵנִי אִמְרִיתִי, מַה שְׁאַתָּה אוֹמֵר – הֲכֹל נָכוֹן, וּבּוֹא אֲנִי אֲסַבִּיר לָךְ: הֲגַם שְׁנִגְזָרָה
גְזִירַת בֵּין הַבֵּיתִרִים לִהְיוֹת בְּגָלוֹת, לְמַה בְּמִצְרִים? –הִיִּתָּה בְּגָלָל עֵין הָרַע.

וְהוּא מְסַבִּיר: דִּקְקָא לָא אֶתְגָּזֵר בְּמִצְרַיִם דְּוֹקָא, כִּי לֹא נְגֻזָּר שְׁהַגְלוֹת תְּהִיָּה
דְּוֹקָא בְּמִצְרַיִם. דִּקְקָא לָא כְּתִיב כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, אֶלֹא
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְאֶפִּילוּ בְּאֶרֶץ אֲחֵרָא, הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא שְׁאוּמֵר לְאַבְרָהָם:
”גֵר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם”, הוּא לֹא אָמַר: ”מִצְרַיִם”, וְגְזִירַת הַגְלוֹת הִיִּתָּה
יְכוּלָה לְהִתְקַיֵּם אֶפִּילוּ בְּאֶרֶץ אֲחֵרָא וְאֶפִּילוּ בְּשִׁיבְתָם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יִחְשַׁב לָהֶם
גָלוֹת.

לְמַה? – כִּי הִיִּתָּה עַדִּיין אֶרֶץ לֹא־לָהֶם, בְּעֶרֶךְ שְׁהַכְנַעְנִי אֲזִי בְּאֶרֶץ וְלֹא הָיוּ מוֹכְרִים לְרֹדֶת
לְעוֹמֵק הַקְּלִיפּוֹת לְמִצְרַיִם.

הִיִּתָּה גָלוֹת, הָיוּ מִתְּיָשְׁבִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תַּחַת הַכְּנַעְנִי וְזֶה הָיָה הַגְלוֹת שְׁלָהֶם,
אֲבָל לְמִצְרַיִם לֹא הָיוּ יוֹרְדִים, אֲלֹא מִפְּנֵי שֶׁשְׁלְטוּ בָּהֶם הַמִּצְרַיִם עַל־יְדֵי שְׁאֲכָלוּ
מִלַּחֲמָם. יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת הַלֶּחֶם שְׁלָהֶם. וְאִם עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ נִשְׁאָרִים בְּאֶרֶץ

ישראל, שם היה נולד משה, שם הייתה נתנית התורה וזה היה הגלות שלהם ולא במצרים, אז לא היו יוצאים עוד בגלות.

צא וחשוב, כמה גרמה אכילת לחם רע עין? — זה שהמצרים סיפקו לעם ישראל אוכל בחינם, תראה כמה צרות הביאו לנו. זה גרם את השעבוד אחר כך תחת ידם. למה? — כי עם ישראל ניהנו מצרי-עין.

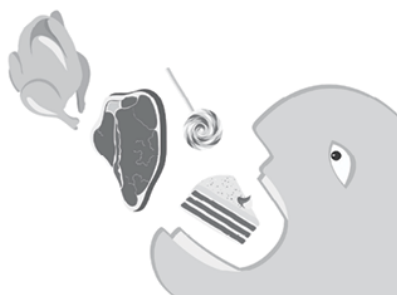

כשירדו עם ישראל למצרים הם אכלו בחינם לחם של המצרים שהיה לחם רע-עין

אמר רבי יצחק: בוא אני אלמד אותך, אזהרה פרטית לכל אדם ואדם מאיתנו: אֲמַר רַבִּי יִצְחָק, מֵאֵן דְּאִיהוּ בְּעַל נַפֶּשׁ לֹא יָכוֹל עִם בֵּר נֶשׁ דְּמִיכָלִּיהּ יִתִּיר מִשְׁאָר בְּנֵי נֶשָׂא, בוא אני אגלה לך קצת על אנשים צרי-עין: מי שהוא בעל נפש, אדם שמרחם על עצמו לא יאכל עם אדם שאוכל יותר משאר בני-אדם כי הוא בחינת רע-עין. הכוונה לאדם שאוכל בתאוותנות גסה.

אוּ מֵאֵן דְּהוּא אָזִיל בְּתַר מַעוֹל, או מי שהולך אחר מעיו ותאוותיו שגם הוא בחינת רע-עין. אדם שהראש שלו מונח בתוך כל סיר, רחמנא ליצלן ורב על כל חתיכת אוכל. לכן, אִי אֶעְרַע בְּהִהוּא רַע עֵין יְכוֹס גְּרִמִּיהּ וְלֹא יִיכּוֹל מִנְהֶמָּא דִּילִיהּ, אם נזדמן שבא לאכול אצל איש רע-עין, אפילו אם הזמין אותך ואפילו אם קרה שאתה בא לאכול לידו מהלחם שלך — ישחוט את עצמו, כלומר יתגבר על רעבונו ולא יאכל מלחמו. אל תשב איתו יחד. דְּלִית נְהֶמָּא בִּישָׂא בְּעֶלְמָא בֵּר מִהִהוּא לָחֶם רַע עֵין, כי אין לחם רע בעולם, אלא לחם של רע עין. מִה כְּתִיב, אצל הלחם של המצרים, כִּי לֹא יוֹכְלוֹן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת הָעֶבְרִים לָחֶם, כִּי תוֹעֵבָה הִיא לְמִצְרָיִם. מה הפירוש פה?

אומר הזוהר הקדוש פירוש: מחמת שהיה להם עין הרע, לא יכלו לראות איך
שישראל אוכלים לחם. הָא לָךְ לֶחֶם רַע עֵין, הרי לך, שלחם שאכלו ישראל
במצרים היה לֶחֶם של רַע-עֵין. ולפי שאכלו ישראל מלחמם, לכן נשארו אצלם
בגלות, שלטו עליהם ושעבדו אותם, רחמנא ליצלן.

**לא יאכל עם אדם
שאוכל יותר משאר בני-אדם
כי הוא בחינת רע-עין**

מכאן למדנו עד כמה צריך אדם להיזהר מבעלי עין-צרה, מאנשים שעושים טובה
ונותנים לך. תתרחק תתרחק מהם בכל יכולתך שלא תיפגע, כי אחר כך הם יוכלו
לשלוט עליך ותוכל להינזק.
ולדעת הזוהר הקדוש זה סוד כל גלות מצרים עם כל העבודות פרך שהיו שם. הכול
בעקבות ההנאה מלחמם של צרי-עין ההם.

מכאן למדנו:

- א. אל תהנה מאדם שהוא בעל עין הרע.
- ב. לא רק שלא תהנה ממנו, אלא תשתדל לברוח ממנו. ולא רק תברח ממנו,
אלא אפילו אם הוא בא לברך אותך, תברח מהברכות שלו. תשתדל שלא
ליהנות ולא לקבל אפילו את הברכה שהוא אומר לך, כי גם היא יכולה להזיק.

תברח!

אנשים שמזיקים בראייתם

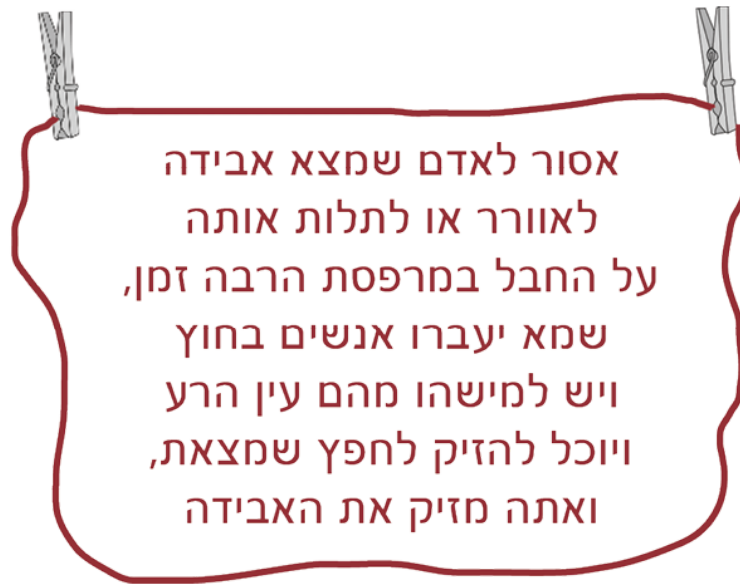
על כך יאמר לנו הזוהר הקדוש כלל, ואחר כך שתי מעשיות באנשים בעלי עין הרע, רחמנא ליצלן, איך הזיקו ומה עשו? [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת אחרי מות, דף סג ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יא, עמ' פט-צא]:

וְאִית בַּר נָשׁ דְּהוּה זְמִין לְאַתְקִימָא לְוֹטִין עַל יְדִיה, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא מְזוּמָן לַכֹּךְ שִׁיתְקִימוּ הַקְלָלוֹת עַל יָדוֹ. וּבְכָל מָה דִּישָׁגַח לִיְתִי לְוֹטִיָא וּמֵאָרָה וּבְעִיתוֹתָא, בְּכָל מָה שִׁסְתַּכֵּל, יִבֹּאוּ שָׁם קְלָלוֹת, מֵהֵרָא, פַּחַד וּבִהְלָה. יֵשׁ סוּגֵי אַנְשִׁים (עוֹד מַעַט נִלְמַד מִי הֵם סוּגֵי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה?), כְּגוֹן בְּלָעָם דְּאֶקְרִי רַע עֵין, כְּמוֹ בִלְעָם שֶׁנִּקְרָא בְּפָרְקֵי אֲבוֹת: רַעֲעִין. דְּהוּה זְמִין בְּכָל בִּישׁ, לְפִי שֶׁהִיא מְזוּמָן לְכָל דְּבַר רַע, וְלֹא הוּה זְמִין לְטָב, וְלֹא הִיא מְזוּמָן לְשׁוֹם דְּבַר טוֹב. וְאַף עַל גַּב דְּבִרְהָ, אֶף־עַל־פִּי שֶׁבֶרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, בְּרַכְתִּיהָ לֹא בְּרַכְתָּא, וְלֹא אֶתְקִיָּים, בִּרְכָתוֹ לֹא הִיִּתָּה בִּרְכָה וְלֹא נִתְקִימָה. הוּה לֵיִיט, כָּל מָאן דְּלֵיִיט אֶתְקִיָּים, כְּשֶׁהִיא מְקַלֵּל, כָּל מָה שֶׁקִּלֵּל הִיא מִתְקִיָּים. וְאַפִּילוּ בְּרַגְעָא חֲדָא, אֶפִּילוּ מָה שֶׁאָמַר בְּרַגַּע אַחַד. הַגְמֵרָא אוֹמֵר: שְׂרָצָה לְהַגִּיד כֻּלָּם, מִלֵּה אַחַת — כֻּלָּם, וְרָצָה לְהוֹרִיד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְעַל זֶה נֹאמַר עַל בִּלְעָם הַרְשָׁע, שְׁתָּם הָעֵין, פִּירוּשׁ: שֶׁעֵינֵינוּ הִיוּ פְתוּחוֹת לְהִסְתַּכֵּל וּלְהַזִּיק, כִּי בְּכָל אֲתֵר דְּעֵינִיהָ שְׁלֵטָא אֶתְלַטֵּיָא, בְּכָל מָה שֶׁשִּׁלְטוֹ וְרָאוּ עֵינֵינוּ — נִתְקַלֵּל.

הזוהר הקדוש אמר לנו: יש סוגי בני־אדם שמסוגלים להזיק בראייתם. הגמרא אומרת לנו: אסור לאדם שמצא אבידה לאוורר או לתלות אותה על החבל במרפסת הרבה זמן. למה? — אולי יעברו אנשים בחוץ ויש למישהו מהם עין הרע ויוכל להזיק לחפץ שמצאת ואתה מזיק את האבידה. יש מציאות של אנשים שמסוגלים לשרוף סדין במראה עיניהם, רחמנא ליצלן. כמות שהוא, כפשוטו.

בזוהר הקדוש שתי מעשיות בשני אנשים מזיקים כאלה וזו עובדה בזוהר הקדוש:

וְעַל דָּא תְּנִינָן, עַל זֶה לַמְדָנוּ בְּבִרְיִיתָא, יִסְטִי בֵּר נָשׁ אֶפִּילוּ מִמָּאָה אֶרְחִין,
יִיטָה וִיסוּר הָאָדָם אֶפִּילוּ מִמָּאָה דְּרָכִים. תַּעֲשֶׂה סִיבּוּב, תַּעֲשֶׂה מַעֲקָף, וְלֹא יַעֲרַע
בְּבֵר נָשׁ דְּאִית לִיהּ עֵינָא בִּישָׂא, כְּדִי שְׂלָא יִפְגּוּשׁ בָּאָדָם שִׁישׁ לוֹ עֵין רַעָה כִּי
יִכּוֹל לְהִזְיִקוּ.

מעשה אחד:

בְּגוֹשׁ חֲלָבָא הָוָה בֵּר נָשׁ, בַּעִיר גּוֹשׁ חֶלֶב הִיָּה אָדָם, דְּבִבְכָל אֲתֵר דְּמַחֲי בִידּוּי
הָוָה מִיתָ, שְׂבַכְל מְקוּם שֶׁהִכָּה בִידּוּי, הִיָּה מֵת אוֹתוֹ אָדָם.
תִּשְׁאַלּוּ: "יֵשׁ דְּבַר כֹּזֶה – מִיִּשְׁהוּ נֹתֵן סְטִירָה, אֲנָשִׁים מֵתִים מִסְטִירָה? מִיִּשְׁהוּ
נֹתֵן מַכָּה, אֲנָשִׁים מֵתִים מִמַּכָּה?" אָבֵל הָאָדָם הַזֶּה, כָּל מַכָּה שֶׁהִיָּה נֹתֵן, לֹא מִשְׁנָה
אִיפָּה וְלֹא מִשְׁנָה בְּאִיזָה צוּרָה, הַבֶּן־אָדָם הִיָּה מֵת.
מָה הִיָּה פּוֹעֵל פֹּה? – הַכּוֹחַ עֵין הָרַע שְׂלוֹ, הָעֵין הָרַע שְׂבָלְבוּ וּבַעֲיָנוּ הִיָּיתָה
מִזִּיקָה. הַמַּכָּה הִיָּיתָה רַק מִלְּמַעְלָה.

וְלֹא הָיוּ בְנֵי נִשָּׂא מִקְרָבִין בְּהִדְיָה, לֹא הָיוּ בְנֵי־אָדָם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו. שְׁמַא
תֹּאמַר אוֹלֵי נִשִּׁיג מִמֶּנּוּ תוֹעֵלֶת וְנִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כַחֲיִיל לְכָלֹת אֶת שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל. בְּרַם,
אֵין זֶה נֶכּוֹן שֶׁהָרִי אֲסוּר לָנוּ לִיהֲנוֹת מִפַּעֲלוֹ שֶׁל רַע־עֵין.

מַעֲשֵׂה שְׁנִי, בּוֹ מְדוּבָר עַל אָדָם אַחֵר שׁוֹה מִמֶּשׁ בַּעֲיִנָּיִם.

בְּסוּרְיָא הָיָה בְּרַ נִשָּׁ, בְּסוּרִיָּה הִיא אָדָם, דְּבִבְכָל אֲתֵר דְּאֶסְתַּכַּל אֶפִּילּוּ לְטֵב,
שְׁבַכְל מְקוֹם שֶׁהִיא מִסְתַּכַּל, אֶפִּילוּ הִיִּתָּה כּוֹנֶנְתּוֹ לְטוֹבָה, כִּלְאָ אֶתְהַפֵּךְ לְבִישׁ,
הַכּוֹל הִיא מִתְהַפֵּךְ לְרַע, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹ.

יֻזְמָא מִדְּ הָיָה מִדְּ בְּרַ נִשָּׁ אֶזִּיל בְּשׁוּקָא וְהָיוּ אֲנָפּוּי נְהִירִין. יוֹם אֶחָד
הִיא אָדָם אֶחָד הוֹלֵךְ בְּשׁוּק וּפְנֵיו הָיוּ מְאִירוֹת. הִיִּתָּה לוֹ עֶסְקָה טוֹבָה בְּאוֹתוֹ יוֹם,
אֲשֶׁתּוֹ שְׁמַחָה אוֹתוֹ אוֹ הִיא לוֹ מִשְׁהוֹ מִשְׁמַח. הֵלֶךְ בְּרַחוּב עִם פָּנִים שְׁמַחוֹת וּמִי
פּוֹגֵשׁ אוֹתוֹ? – אוֹתוֹ בַּעַל עֵין הָרַע.

אֲתָא הָהוּא בְּרַ נִשָּׁ וְאֶסְתַּכַּל בֵּיָה, בֹּא הָאָדָם הַהוּא וְהִסְתַּכַּל בּוֹה שֶׁהַפָּנִים
שֶׁלוֹ הָיוּ מַחֲיִיכוֹת, וְאֶתְבָּקַע עֵינֶיהָ, הִתְבַּקְּעָה עֵינוֹ. בִּקַּע לוֹ אֶת הָעֵינָיִם
מִהִסְתַּכְלוֹת. אֶת זֶה מַעֲיֵד הַזּוֹהָר הַקָּדוֹשׁ.

וְהִסִּיק וְאָמַר, בְּגִין כֶּף בְּכִלְאָ הָיָה בְּרַ נִשָּׁ זְמִין לְהָאִי וְלְהָאִי, בְּשִׁבִּיל זֶה,
בְּכָל דְּבַר יֵשׁ אָדָם מִזְּמַן לְזוֹ אוֹ לְזֶה. כְּלוּמַר יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁמִסּוּגִלִּים לְרַעָה וְיֵשׁ
אֲנָשִׁים שְׁמִסּוּגִלִּים לְטוֹבָה וְאֵלֶּה אֲנָשִׁים שֶׁל בְּרַכּוֹת.

רַבִּינוּ הַבַּבְּא סָאֲלִי, זָכַר צְדִיק קָדוֹשׁ לְבִרְכָּה, הִפָּה שֶׁלוֹ הִיא "פָּה שֶׁל בְּרַכָּה"
וּמִיּוֹם שֶׁנּוֹלַד כָּל הַזְּמַן מִבְּרַךְ עַד שֶׁקִּרְאוּ לוֹ "הַסְבֵּא הַמְּבִרֵךְ".

יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁמִסּוּגִלִּים לְטוֹבָה וְיֵשׁ לַעֲזוּמָתָם אֲנָשִׁים שְׁמִסּוּגִלִּים לְרַעָה, רַחֲמָנָא
לִיצְלוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְעַל זֶה נֹאמַר: טוֹב עֵין הוּא יְבוֹרֵךְ. וְאָמַרְנוּ לְמַעֲלָה, כִּי,
אֶל תִּקְרִי יְבוֹרֵךְ, אֶלָּא יְבָרֵךְ, כִּי מִי שֶׁהוּא טוֹב־עֵין הוּא רָאוּי לְבִרַךְ אֲנָשִׁים
אַחֵרִים.

יש אנשים שמסוגלים לרעה
ויש אנשים שמסוגלים לטובה
ואלה אנשים של ברכות

איך בן-אדם מגיע למצב כזה, להיות בעל עין רעה?

אנחנו יודעים: זאת קנאה, חמדה, תאוותנות, אבל האם אדם נולד עם זה או שזה בא בעקבות מעשים של האדם שהוא הופך להיות בעל עין הרע?
על כך במאמר הזוהר הקדוש הבא [מקור המאמר בזוהר חדש, פרשת יתרו, דף לט ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך ב, עמ' מה-מו]:

כְּלָהוּ גִּוּוֹנִין דְּעֵינָא דְרִשְׁעֵיָא קִטְלִין, כל הגוונים של עיני הרשעים הורגים בהסתכלותם בעין רעה. כבר בשורה הראשונה אתה למד: עין הרע, מי שמסוגל לה ביותר, זה אדם חוטא, אדם רשע. בלעם כל-כך חטא עד שבא על האתון שלו, רחמנא ליצלן, דבר לא שיגרתי. זיהם וטינף את עצמו עד שהפך להיות בעל עין רעה.

אומר הזוהר הקדוש כלל: כל הגוונים של עיני הרשעים הורגים בהסתכלותם בעין הרע. עֲלִייהוּ אִיתְמָר, עליהם נאמר: אֵל תִּלְחֶם אֶת לָחֶם רַע עֵין, אל תאכל ממאכל שלו, וְאֵל תִּתְּאוּ לְמִטְעֲמוֹתָיו, אל תתאוה למאכליו המוטעמים והטובים כי יזיק לך בעינו הרעה. וּבְגִין דָּא אָסִיר לְעֲמָא קְדִישָׁא לֹאֲסִתְכֻּלָּא בְרִשְׁעֵיָא, לכן אסור לעם הקדוש להסתכל ברשעים, כי הרשעים יכולים להזיק בעינם הרעה.

ואמר, כְּמָה דִּלּוֹנָה צְרִיכָת נְטִירוֹ מִנֶּץ, כמו שהיונה, העוף שנקרא יונה צריכה שמירה מהנץ הטורף, כְּגִוּוֹנָא דָּא צְרִיכִין נְטִירוֹ, עֵינֶיךָ יוֹנִים דְּצַדִּיקִים, מַעֲיִינִין דְרִשְׁעֵיָא, כעין זה צריכות עיני היונים של הצדיקים, שמירה מפני עיני הרשעים שלא יזיקו אותם בעינם הרעה.

אז על-פי הפשט, למדנו שתי נקודות:

- א. עין הרע מתבצעת כעיקרון על-ידי אדם חוטא. כמה שאדם חוטא יותר הוא כלי וצינור להעביר את רוח הטומאה, את השראת הטומאה, את המשחית שבעולם, את המזיק שבעולם כלפי מי שהוא מביט בו. הסתכלות זו הקרנה.
- ב. לעומת זאת תדע, אדם שמסתכל על ספר תורה, אדם שמסתכל: "וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרֵךְ". אדם שמסתכל על אותיות קדושות כל הזמן, העיניים שלו

הופכות להיות אור קדוש, צינור להעביר אורות קדושים וטהורים, ועל זה הצטוונו להסתכל.

הסתכלות זו הקרנה

ככל שאדם חוטא יותר
הוא כלי וצינור להעביר
את רוח הטומאה.

אדם שמסתכל על אותיות קדושות כל הזמן
הוא כלי וצינור להעביר
אורות קדושים וטהורים

הפוך מזה, אותו אדם רשע שחטא, רחמנא ליצלן, כמה שחטא וטימא את עצמו יותר – העיניים שלו הופכות להיות צינור לטומאה ולמשחיתים, רחמנא ליצלן. והוא מסוגל להזיק בראיית עיניו (כפי שנלמד בהמשך), אפילו כמעט בלי להתכוון להזיק – הוא מזיק, רחמנא ליצלן.

תשתדל להתרחק מאנשים כאלה חוטאים ורשעים. גם אם נפגשת איתם ואין לך ברירה, אל תיהנה מהאוכל שלהם ואל תיהנה מהמטעמים שלהם. וגם אם אתה מוכרח לשבת איתם – אל תסתכל להם בפנים, רחמנא ליצלן. אחת העצות הגדולות ביותר להינצל מבעלי עין הרע – לא להיות בקרבתם ולא לתת להם להסתכל עליך. לא רק שאתה לא תסתכל עליהם, אלא לא לתת להם שיסתכלו עליך. תשתדל להתכסות, תתחבא ותברח למקום אחר, אל תהיה בקרבת אותם אנשים.

יש הרבה בני־אדם שיש להם כסף וזהב, אבל הם יודעים את הכלל – "אין הברכה שורה, אלא בדבר הסמוי מן העין". דבר שמפורסם ויש הרבה רעש סביבו ואנשים מדברים עליו, גורם רק היזקות, צרות וקללות, רחמנא ליצלן. לעומת זאת, דבר שהולך בשקט בלי הרבה רעש מסביב: "מים שקטים חודרים עמוק", יש בו ברכה. על כך ראו שיעור מס' 296: "סמוי מן העין".

”אין הברכה שורה,
אלא בדבר הסמוי מן העין”

עצות מוסמכות מדברי חז"ל שלימדו אותנו איך להינצל מעין הרע

אם חנן אותך הקדוש־ברוך־הוא בנכסים, באשתך שהיא בהיריון, בילדים מרובים ובריאים, בן פורת יוסף – תשתדל להעלים ולכסות את הדבר כמה שאתה יכול.

חנן אותך הקדוש־ברוך־הוא בנכסים – אף פעם אל תלבש, אל תתקשט ואל תגור במה שיש לך, בכל התפאורה וכו'. נתן לך הקדוש־ברוך־הוא, אבל לא צריך יותר מדי להוציא את העיניים של אנשים. אל תיקח את האוטו הכייהכי, אל תיקח את הזה... תמיד תוריד פרופיל, תוריד קצת.

לא צריך יותר מדי
להוציא את העיניים של אנשים,
תוריד פרופיל, תוריד קצת!

אשתך בהיריון, חוץ מאימא שלה, אתה ואימא שלך, לא צריך לעשות מזה פרסום. לא לחברות בעבודה... כמה שפחות, תוריד. אל תדבר הרבה עד שכבר לא יהיה אפשר. עדיף שידברו עליך אחר כך ויגידו: "למה לא סיפר לנו?" וכו' מאשר, רחמנא ליצלן, תגיע להיזק, בפרט בשלושת החודשים הראשונים להיריון.

אשתך בהיריון,
לא צריך לעשות מזה פרסום.
בפרט בשלושת החודשים הראשונים להיריון

אתה מוזמן לשמחה ויש לך ילדים – אף פעם אל תיקח את כל המשפחה איתך לשמחה, תשאיר מישהו בבית. חנן אותך הקדוש־ברוך־הוא בעשרה ילדים, תיקח את האישה, תיקח שמונה ילדים, תמיד תשאיר איזה חיסרון. אל תבוא תמיד במילואה, תשאיר משהו כדי שלא תשלוט עין הרע.

אף פעם
אל תיקח את כל המשפחה
איתך לשמחה,
תשאיר מישהו בבית.
אל תבוא תמיד במילואה,
כדי שלא תשלוט עין הרע

לאור הכלל הקודם שלמדנו במאמר הקודם: אדם שחוטא, ככל שחוטא יותר, הוא הופך להיות כלי להזיק, רחמנא ליצלן, כלי של עין הרע, יבוא הזוהר הקדוש וילמד אותנו:

• הרשעים הולכים עם תפאורה חיצונית: וישרים על הפנסים באוטו, כל מיני קשקושים, שטויות והבלים, רחמנא ליצלן, כך הולכים הרשעים שלא חוששים מכלום.

אבל

• הצדיקים (ויש הרבה הרבה צדיקים שיש להם כסף, זהב וברכת השם) מתכסים והולכים פחות מהכול, בכדי להינצל מעין הרע.

על כך בקטע הבא בזוהר הקדוש [מקור המאמר בזוהר חדש, פרשת יתרו, דף לט ע"ב-מ ע"א בדילוג, בביאורינו כרך ב, עמ' מז-מח].

ואמר כי, **אֵינוֹן מִתְגַּבְּרִין עָלֵיהוּ בְּגִלוֹתָא**, ערב רב מתגברים על ישראל בגלות, **בְּנִשְׁיִן שְׁפִירִין בְּבִנְיִן שְׁפִירִין**, במה שיש להם: נשים יפות, בנים יפים, עושר. **בְּעוֹתָרָא**

בְּלִבוֹשֵׁין שְׁפִירִין, בִּלְבוּשִׁים יָפִים וְנָאִים, אֲבָל, וַיִּשְׂרָאֵל עֲנִיִּים בְּכֹלָא אוֹפְקָמָא בְּכֹלָא, יִשְׂרָאֵל הֵם עֲנִיִּים בְּכֹל, שְׁחֹרִים בְּכֹל. אֵינֹנֹן מִתְּלַבְּשִׁין בְּאֵינֹנֹן לְבוֹשִׁין, הֵם יִשְׂרָאֵל מִתְּלַבְּשִׁים בְּאֵלֹּ לְבוּשִׁים שְׁחֹרִים.

ואם תשאל: "בן־אדם שהוא יהודי דתי, למה הוא לא הולך במה שיש לו? למה הוא לא הולך עם חפתים מזהב? יש הרבה יהודים דתיים שעם הכסף שלהם שמים את העשיר פלוני בכיס הקטן שלהם, אז למה הם לא הולכים בצורה כזאת של תפאורה?"

בְּגִין אֵלִין רְשִׁיעִיָּא דְּמִתְּגַבְּרִין עַלֵּיהּוּ בְּגָלוּתָא, בְּשִׁבִּיל אֵלֹּ הִרְשָׁעִים הַמִּתְּגַבְּרִים עַל יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת, דִּלָּא יִסְתַּכְּלוֹן לֹון בְּעֵינָא בִּישָׂא, כְּדִי שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ עַל יִשְׂרָאֵל בְּעֵין רַעָה לְכֹן מוֹרִידִים פְּרוּפִיל.

ואז נאמר: **וְעָרוֹם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. הָעָרוֹם הִרְוָה, אִישׁ שִׁישׁ לוֹ עֵין רַעָה. "הָעָרוֹם" הַכּוֹנֵה פִּיקָח, זֶה נִקְרָא עָרוֹם. כִּי עָרוֹמִים הֵם – כִּי פִיקָחִים הֵם. הָעָרוֹם, הִרְוָה אִישׁ שִׁישׁ לוֹ עֵין רַעָה, הוּא נִסְתָּר מִמֶּנּוּ. וְהָכִי צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְאַתְכַּסָּא מִנִּיהּוּ בְּגָלוּתָא, כִּךְ צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְכַּסּוֹת מִן הָעֵרְבֵירָב בְּגָלוּת: בְּלִבוֹשֵׁיהוֹן בְּנִשְׁיָהוֹן בְּבִנְיָהוֹן בְּעוֹתָרָא דְּלָהוֹן, בִּלְבוּשֵׁיהֶם, בְּנִשְׁוִתֵּיהֶם, בְּבִנְיָהֶם וּבְעוֹשֵׁר שְׁלֵהֶם. דְּהֵינּוּ שְׁלֹא לְהִרְאוֹת אֶת עֲצָמָם בְּפִנְיָהֶם בִּלְבוּשִׁים יָפִים וּבִשְׂאֵר עֲנִינִים הַמּוֹרִים עַל גְּדוּלָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.**

וְלֹאֹ לְמַגְנָא אָמְרוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, לֹא בַחֲנִים אָמְרוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה: דְּלִית בְּרָכָה שׁוֹרָה, שְׁאֵין הַבְּרָכָה שׁוֹרָה, אֵלָּא בְּדָבָר הַסָּמוּי מִן הָעֵין.

"הַכֹּלִי יִקְרָ" עַל הַתּוֹרָה, רַבִּי אֶפְרַיִם שְׁהִיָּה צָדִיק גְּדוֹל כּוֹתֵב כֵּךְ: מִכָּאֵן תִּרְאֶה כִּי אֶפִּילוֹ שִׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל עֲשִׁירוֹת וַיִּשׁ בִּיכּוּלָתָם לְהִתְנַהֵּג כְּדָרְךְ נִכְבְּדֵי־אֶרֶץ וַיִּשׁ לָהֶם אֶת הָאֲמֻצִּים, עִם כָּל זֶה, הֵם צָרִיכִים לְהִתְנַהֵּג בְּהִצְנָע־לִכְתּ כִּי צָרִיכִים לְהִיזָּהָר וּלְהִשְׁמֵר מִעֵין רַעָה שֶׁל עֵרְבֵירָב. וְגַם יֵשׁ בְּזֶה הַתְּגִירוֹת בְּאוֹמוֹת הָעוֹלָם, וְעוֹד כִּי: "אֵין הַבְּרָכָה מִצִּוְיָה אֵלָּא בְּדָבָר הַסָּמוּי מִן הָעֵין".

כִּמָּה שְׂאִפְשֵׁר לְכַסּוֹת – תַּכְסָּה. הַתּוֹרָה מִצְוָה אוֹתָךְ, כִּךְ רִצּוֹן הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. מִשּׁוֹם שִׁישׁ חוֹטָאִים וּרְשָׁעִים לְצַעֲרֵינוּ, שְׁעִינָם רַעָה וְהֵם יִכּוּלִים לִישֹׁם אֶת הָעֵין רַעָה שְׁלֵהֶם בְּשְׁנֵי מִשּׁוּרִים: בְּמִצַּב גִּשְׁמִי וּבְמִצַּב רוּחָנִי. מִצַּב גִּשְׁמִי – לְדוּגְמָה: חֵס וְשְׁלוֹם, יִחַנְקוּ אוֹתָךְ עַל הַמִּיּוֹסִים, לְכֹן לֹא רִצּוֹי שְׁתֵּלַךְ וְתוֹצִיא אֶת הָעֵינִים שְׁלֵהֶם. מִצַּב רוּחָנִי – עֲצָם הַהִתְבּוֹנְנוֹת וְהַסְתַּכְּלוֹת שְׁלֵהֶם מִזִּיקָה. הֵם מִזִּיקִים, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן, לְכֹן תִּשְׁתַּדַּל בְּכָל יְכוּלָתְךָ כִּמָּה שְׂאִפְשֵׁר לְהִסְתַּתֵּר.

יש לך ילדים קטנים, לא תמיד חייבים לקחת את כולם לכל מקום. הולכים למסיבה, הולכים לאיזה שמחה, תשתדל, יש אנשים שהעין לא בידיים שלהם. על שונאי ישראל, כמה חוליים וכמה גזרות, רחמנא ליצלן, קשה לומר ולדבר.

הַגַּמְרָא אוֹמֶרֶת: תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה אַחֲזוֹ מִתִּים בְּעֵין הָרַע וְאַחַד מִתִּים כְּדָרְךְ כָּל הָאֶרֶץ, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹן. אַתָּה יוֹדַע מָה זֶה: רוֹבָם מִתִּים בְּעֵין הָרַע? – זֶה שְׂאִפִּילוֹ מִתִּים חוֹלָה בְּגִיל כּוֹה הִיָּה יִכּוּל לְחַיּוֹת עוֹד קִצָּת, פִּשּׁוּט עֵין רַעָה שֶׁל אֲנָשִׁים. וְ"אֵין צָדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחָטָא". אֲנַחְנוּ לֹא צָדִיקִים גְּמוּרִים, לְכֹן בְּנֵי־אָדָם מִזִּיקִים, לְכֹן כִּמָּה שְׂאִפְשֵׁר תַּתְכַּסֶּה.

הזוהר הקדוש מלמד אותנו: צריך להתכסות בכל ענין ובכל מובן:
אתה הולך עם הילד שלך ברחוב — תכסה אותו טוב. שואלים אותך: "בן כמה הבן?" והבן מפותח, מותר לך להגיד: "הוא בן שמונה", מותר לך להגיד: "בן שתים-עשרה". מותר לך, אפילו שזה נקרא שקר לכאורה ושינוי מהאמת, מותר.

הרי למדנו בהלכות אמת ושקר, שבכדי להציל את גופו מותר לאדם להציל את נפשו אם ישנה, וגם מפני דרכי שלום ואין לך משום שלום כזה, שאדם זה שלום הבריות.
אנשים יראו שהילד הזה מפותח יותר מדי וידברו: "מה נראה ככה, מה הוא אוכל?" תוריד אותם מהנושא ותגיד להם: "הוא בן שתים-עשרה", אפילו שהוא בן שמונה. מותר לך לשנות כדי להינצל להתכסות מפני עין רעה של בני-אדם.

וכפי שהזוהר הקדוש מלמד אותנו בקטע הבא [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת בלק, דף ריא ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יג, עמ' תשיא-תשיב]:

וְעַל דָּא אָמְרוּ, וְעַל זֶה אָמְרוּ חֲכָמִים, הָאִי מָאן דְּאֶעְבֵּר בְּרִיָּה בְּשׁוּקָא
וּמִסְתַּפֵּי מֵעֵינָא בִּישָׁא, מִי שְׁמַעְבִּיר אֶת בְּנוֹ בְּשׁוּק וּמִתִּירָא מֵעֵין רַעָה. לֵךְ תִּדַּע אִיזָה יִצְוִים יֵשׁ?
אִיזָה עֵין־חֹטְאִים יֵשׁ? יִחַפֵּי סוּדְרָא עַל רִישִׁיהָ, יִכְסֶה מִטְפַּחַת עַל רֹאשׁ הַתִּינוּק. אֶתָּה לֹקֵחַ עֲגֻלָּה
עִם תִּינוּק, שִׁים עַל זֶה אִיזָה חִיתוּל מִלְמַעְלָה, שְׁלֵא יִסְתַּכֵּל כָּל אָדָם שְׁעוֹבֵר עַל הַתִּינוּק בַּפָּנִים, בְּגִין דְּלֹא
יָכִיל עֵינָא בִּישָׁא לְשַׁלְטָאָה עָלֶיהָ, כְּדִי שְׁלֵא תוֹכֵל עֵין הָרַע לְשַׁלוֹט עָלָיו, כִּי בַּעֲקָרֹן עֵין
הָרַע מְזִיק בְּרָאִיָּה וְאֵם תִּשִּׁים חִיתוּל עַל הָעֲגֻלָּה זֶה יִכְסֶה אֶת הַפָּנִים שְׁלוֹ, לְפַחֲוֹת לֹא יִרְאוּ אֶת הַפָּנִים שְׁלוֹ.
מִהֵי עֵין הָרַע? לְדוֹגְמָה אֲנָשִׁים יֹאמְרוּ: "תִּרְאֶה אִיזָה חֲמוּד, אִיזָה..." אֵין שׁוֹם בַּעֲיָה, יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲפִילוֹ
מִתְכוּוֹנִים לְטוֹבָה, אֲבָל אִם מְדוּבָר בְּאֲנָשִׁים חֹטְאִים — הֵם צִנּוּר לְהַעֲבִיר אֶת הַמִּשְׁחִית וְאֶת הָעֵין הָרַע, רַחֲמָנָא
לִיצְלֵן. אַז אַחֵר כֵּךְ מָה הַפְּלֵא? עַל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, הִילֵךְ פִּתְאוּם לֹא מְרַגֵּשׁ טוֹב, פִּתְאוּם וִירוֹס, פִּתְאוּם זֶה.

מותר לך לשנות,
אפילו שזה נקרא שקר לכאורה
ושינוי מהאמת – מותר.
שבכדי להציל את גופו
מותר לאדם להציל את נפשו אם ישנה

הגמרא אומרת: תשעים ותשע אחוז מהצרות זה מעין הרע, רחמנא ליצלו.

אומר לנו הזוהר הקדוש: תכסה מה שאתה יכול. אוף הקא, פִּינּוּן דְּחִמָּא בְּלָעָם
דְּלֹא יָכִיל בְּחִרְשׁוּי וְקִסְמוּי לְאַבְאָשָׁא לְיִשְׂרָאֵל, אף כאן, כיוון שראה בלעם שאינו
יכול בכשפיו וקסמיו להרע לישראל – כישוף לא עובד, בָּעָא לְאַסְתַּכַּל בְּהוּ בְּעִינָא בִישָׁא,
וזה כן יעבוד, רצה להסתכל בהם בעין הרע. בְּגִין דְּבָכַל אֲתֵר דְּהוּה מְסַתַּכַּל בְּעִינׇי
בִישִׁין הָוָה מְתַלְטִיָא, לפי שבכל מקום שהיה מסתכל בעיניו הרעות חלה שם קללה.
וְאַלְמִילָא דְּאַקְדִּים לֹון קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא אֲסוּתָא, אם הקדוש־ברוך־הוא לא היה
מקדים רפואה לעם ישראל, הָוָה מַאֲבֵד לֹון בְּאַסְתַּכְלוּתָא דְּעִינׇי, היה מאבד אותם
בהסתכלות עיניו. רק בגלל שהקדוש־ברוך־הוא הקדים רפואה, לכן הם ניצלו.
וּמַאי אֲסוּתָא יְהֵב קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּהִיא שַׁעְתָּא, מה
רפואה נתן הקדוש־ברוך־הוא לישראל בשעה ההיא להינצל מעין הרע, איזה סגולה יש לך?

ואמר, **דָּא הוּא דְּכֶתִיב**, זהו שכתוב: וְתָהִי עֲלֵיו רוּחַ אֱלֹהִים. פירוש: וְתָהִי עֲלֵיו – על ישראל. זה נאמר על ישראל שהקדוש־ברוך־הוא פרש על ישראל את רוח אלוהים, כלומר שהשרה עליהם את רוח השכינה שלא תשלט עליהם העין רעה של בלעם. **כִּמָּאן דְּפָרִישׁ סוּדָּרָא עַל רִישִׁיהָ דִּינוּקָא**, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלֹט בָּהּ עֵינוֹי, כמי שפורש מטפחת על ראש התינוק כדי שלא תשלט עין הרע, כפי שלמדנו: צריך לכסות, אז כך הקדוש־ברוך־הוא פורש את השכינה על עם ישראל. מה זה עניין המטפחת? – עניין המטפחת שפרש הקדוש־ברוך־הוא על עם ישראל הוא **סוד התכלת**, שהיא מבדלת בין החיצונים לבין הקדושה ומשברת את כוחם שלא יתגברו להיכנס אל הקדושה. **כִּדִּין שְׂאִירֵי וְאַמֵּר**, התחיל ואמר: **מָה טוֹבוֹ אֶהְיֶיךָ יַעֲקֹב**.

נבאר מה למדנו ולאור זה נרחיב. הזוהר הקדוש אמר לנו כלל: יש מציאות בעולם ואי־אפשר להכחיש אותה. המציאות הזאת נקראת לצערנו – עין רעה והיא באה בעקבות אנשים חוטאים. האנשים שמטמאים את עצמם, מקרינים עין הרע, רחמנא ליצילן. יש לך אפשרות להינצל מזה אם תתכסה מעיניהם. אל תעמוד לפני האנשים האלה, תתרחק. וגם אם נפגשת – תכסה את עצמך. כמו לדוגמה מדברי הזוהר הקדוש: אדם שלוקח עגלה עם תינוק בשוק, תכסה אותו עם איזה חיתול או עם משהו, כמה שפחות יסתכלו ויראו אותו בני־אדם, כך תינצל מעין רעה.

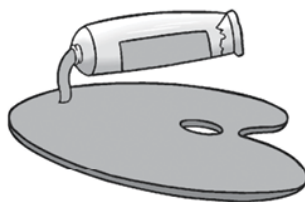
**אתה לוקח עגלה עם תינוק –
שים מטפחת
וכסה את ראש התינוק**

הביא לנו הזוהר הקדוש גם ראייה שכך נהג הקדוש־ברוך־הוא כאשר בלעם, כשהכשפים לא עבדו לו, בא להזיק בעין רעה וכמעט הצליח. רק שהקדוש־ברוך־הוא גם משתמש בשיטה הזאת לכסות את עם ישראל עם משהו.

במה כיסה אותם הקדוש־ברוך־הוא? – הוא כיסה אותם באור של השכינה. ואנחנו למדנו כאן, כמו מטפחת, ולמדנו עוד נקודה: כמו מטפחת תכלת.

מה יש בתכלת ומאיפה יצא המקור והמנהג? – בעבר וגם כיום, ישנם אנשים שעונדים טבעת המשובצת באבן

תכלת. תופעה זאת ניכרת בקרב העירקים שנוהגים ללכת ככה. מה יש בטבעת תכלת הזאת, מה יש בתכלת, מה יש באבן התכלת?
יש עניין גדול בתכלת. לפי הזוהר הקדוש: הסגולה להינצל מעין הרע – זה לא אדום זה תכלת.

הסגולה להינצל מעין הרע, זה לא אדום – זה תכלת

הזוהר הקדוש ילמד אותנו במאמר הבא: צבע התכלת, גוון התכלת יש בו סגולה להינצל מעין הרע. ויש דבר שכולנו יכולים לקיים אותו ולהינצל דרכו מעין הרע. מה וכיצד?
אני אקדים ואומר, היה משכן שעם ישראל הלכו איתו במדבר וכיסו אותו עם יריעות עזים. אחר כך הוסיפו עוד מכסה של תכלת מעליו.
למה צריך גם מכסה תכלת ומה יש בתכלת? נקרא במאמר הבא בזוהר הקדוש [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת שלח לך, דף קסג ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יג, עמ' פח-צ]:

כְּגִוּוֹנָא דָא הָוָה מְשַׁכְּנָא, כַּעַן זֶה הָיָה בַּמִּשְׁכָּן, רָצָה לוֹמַר בְּכִסּוֹי הָאָרוֹן בִּשְׁעֵת נִסְיָעָתוֹ, שֶׁתְּחִילָה כִּסּוּ אוֹתוֹ בַּפְּרוּכַת הַמִּסֶּךְ, דְּכֹוֹלִיָּהּ בְּשִׁפְיָרוֹ מְרַקְמָא לָגוֹ, שֶׁהִיָּתָה כּוֹלָה מְרוֹקְמַת בְּיוֹפִי. הַכִּסּוֹי הַזֶּה הָיָה מִבִּפְנִימִים. זֶאת אוֹמֶרֶת הַכִּסּוֹי הַפְּנִימִי הָיָה מְאֹד מְאֹד יָפֵה. וְלִבְתֵּר וּפְרָשׁוֹ בְּגֵד כָּלִיל תְּכֵלֶת, אַחֲרַיִם כֹּךְ פִּרְשׁוֹ עָלָיו בְּגַד תְּכֵלֶת מִבְּחוּץ. עַל הַכִּסּוֹי הַיְּפֵהָפָה פִּרְשׁוֹ תְּכֵלֶת חִיצוֹנִי.
מֵאִי טַעְמָא, מֵהוּ הִטְעַם שֶׁעָשׂוּ אֶת זֶה לָאָרוֹן הַקֹּדֶשׁ בַּמִּשְׁכָּן, לְמַה? וְאוֹמֶר, בְּגִין דְּתַחֲחוֹת יָם דָּא, לְפִי שֶׁתַּחַת הַיָּם הַזֶּה שֶׁהוּא כִּנּוֹי לַחֲלָק הַמַּסִּיִּים אֶת עוֹלָם הַקְּדוּשָׁה. כְּלוֹמַר בְּסִיּוֹם הַיָּם, הֵינּוּ אַחֲרֵי סִיּוֹם הָאֹרֶץ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה. אֵיךְ מְצוּלוֹת יָם, כָּלֵל דְּכֹר וְנוֹקְבָא, יֵשׁ מְצוּלוֹת יָם שֶׁהֵם כָּלֵל, הֵם זָכָר וְנוֹקְבָה. דֵּהֵינּוּ מְצוּלוֹת יָם הֵם הַקְּלִיפוֹת הַנִּקְרָאִים צִלְמוֹת. וְאֵיךְ לֹון עֵינָא בִּישָׂא לְאַסְתְּכָלָא, יֵשׁ לָהֶם עֵין הָרַע לְהַסְתַּכֵּל. רָצָה לוֹמַר שֶׁהֵם רוֹצִים לִזְנוֹן עֵינֵיהֶם מִן הַקְּדוּשָׁה שֶׁעֲלֵיהֶם.
וְכֹד מְסַתְּכָלִין, כְּשֶׁרוֹצִים לְהַסְתַּכֵּל, אוֹ זְמַיִן לְעֵינֵיהֶם גִּוּוֹן תְּכֵלֶת, מוֹכֵן לְעֵינֵיהֶם

גוון תכלת שהוא בחינת דין. וְלֹא יִכָּלֵא עֵינֵיהֶוּ לְשִׁלְטָאָה, על־ידי זה אין עיניהם יכולות לשלוט וליהנות מן הקדושה.

מה סותם את עיני המקטרגים? – התכלת. צבע התכלת הוא בחינת דין, וכשהם רוצים לקטרג בעין הרע הם מסתכלים על גוון תכלת ונסתם פיהם, נסתמים עיניהם. אנחנו בני־אדם מה נעשה: ניקח טבעות תכלת או נלבש חולצה תכלת, או משהו יגיד: "אני לובש ג'ינס תכלת. גם זה תכלת," יינצל מעין הרע?

הזוהר הקדוש ילמד אותנו, זה לא חוקת היהודים, יהודי לא הולך בצורה כזאת, יהודי לא הולך עם טבעת תכלת ויהודי לא לובש מכנסיים תכלת בגלל זה. לא זאת דרכם של יהודים, לנו יש מצווה אחת שהיא אור מקיף ונאמר עליה: "פְּתִיל תְּכֵלֶת" שהיא מצילה מעין הרע – ציצית. אדם שלובש ציצית.

כְּגֻוֹנָא דָא, בַּר נָשׁ דְּלָבִישׁ צִיצִית, כעין זה אדם הלובש ציצית, על־ידי זה, סְטָרָא בִישָׁא כַּד אֶסְתַּכַּל בְּהַאי בַּר נָשׁ, כשהסטרא אחרא מסתכלת בזה האדם ורוצה להזיק לו בעין הרע, לֹא יָכִיל לְאַבְאָשָׁא לֵיהּ בְּעֵינָא בִישָׁא, אינו יכול להרע לו ולהזיקו בעין הרע.

רבי שמעון בזוהר הקדוש חתום על המילים האלה. הסגולה מפי המקובל האלוקי מספר אחד בעולם, רבי שמעון: אם אתה רוצה להינצל מעין הרע – תלבש ציצית, בציצית כתוב: "פְּתִיל תְּכֵלֶת". אפילו שהיום אין לנו תכלת בציצית כי אנחנו לא יודעים מה זה בדיוק החילזון הזה וכו' ואין לנו תכלת בדיוק, אבל אף־על־פי־כן נאמר בציצית: "פְּתִיל תְּכֵלֶת".

כותב רבינו הבן איש חי: מספיק אפילו להסתכל על החוטים ולדמיין שאחד מהם הוא תכלת, זה מספיק. כשאתה לובש ציצית, יש לך את האפוד מגן מספר אחד בעולם. יש לך את האור מקיף שאין כדוגמתו – ציצית, טלית קטן. כמה כבר עולה טלית קטן, מה יש בו כבר? אבל בני־אדם מתרצים את עצמם בדמיון: "חם לי," "קר לי," "לא מסתדר."

לא צריך שום דבר, לא פרסה של סוסים, שטויות והבלים, רחמנא ליצלן ולא נעל של תינוק מתחת לאוטו שיגרור ככה וילך אחר כך בכל מקום. והמהדרין גם שמים עוד זוג נעליים קטנות מקדימה ליד הנהג, רחמנא ליצלן. כל אלו לא דרכה של תורה.

לא צריך שום דבר,
לא פרסה של סוסים,
לא נעל של תינוק מתחת לאוטו,

לא שום,
לא עין,

לא מחטים וסיכות.

כל אלו – לא דרכה של תורה

אומר לך רבי שמעון: עזוב את חוקות הגויים, אני אתן לך עצה – תלבש ציצית, תלבש טלית קטן. חוץ מהמצווה מדין תורה שאתה מקיים – בכל רגע ורגע המונה דופק למעלה.
כל רגע שיהודי לבוש עם ציצית מקיים מצווה מהתורה. זה לא דבר פשוט, חוץ מהטלית גדול של הבוקר אני מתכוון, כל יום מתחת לבגד ילבש טלית קטן.

היו צדיקים שכשנפטרו מהעולם אמרו: "אוי לנו שאנחנו עומדים להיפטר."
אמרו להם: "על מה?"

אמרו הצדיקים: "איך אפשר להיפרד ממצוות ציצית? אתה לא עושה כלום, היא יושבת עליך וכל רגע המונה דופק למעלה בשמיים – מצווה, מצווה, מצווה... חוץ מהגנה מבני־אדם עם עין רעה."

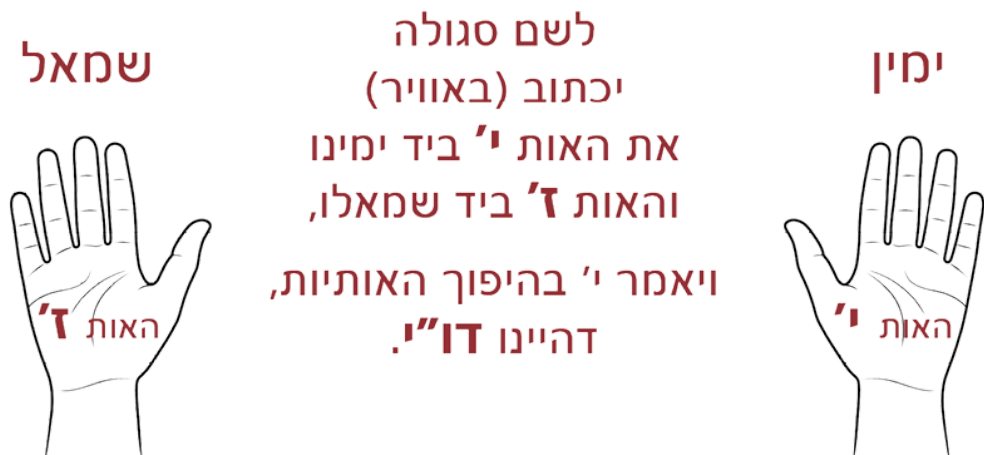
תלבש **ציצית** קבוע,
היא תציל אותך מכל דבר
וגם תגן עליך מבני־אדם עם עין רעה.
כל זמן וכל רגע שהיא יושבת עליך
המונה דופק למעלה בשמיים:
מצווה, מצווה

כמה בני־אדם אנחנו פוגשים בכל יום, שרצית לפגוש ושלא רצית לפגוש? יהודים וגויים, ערב־רב וצדיקים. לא ימלט שאתה לא נתקל בכל יום עם כמה אנשים שחוטאים והמשיכו על עצמם טומאה ועין הרע. איך תינצל? – תלבש **ציצית** קבוע, היא תציל אותך מכל דבר.

יש עצה שנקראת ציצית ויש עצות נוספות גם בדרך סגולה. יש עצות סגוליות, אבל העצות הסגוליות האלה צריכות כוונה, כמו העצה הבאה שנלמד במאמר הזוהר הקדוש [מקור המאמר בזוהר חדש, פרשת יתרו, דף מט ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך ב, עמ' רכג]:

מֵאֵן דְּבָעֵי לְאַסְתִּמְרָא מִנֶּה, מִי שְׂרוּצָה לְהִשְׁמַר מִזֶּה, הָאִישׁ שִׁישׁ לוֹ עֵין רְעָה, לְכָתוּב
בִּידָה יְמִינָא יו"ד, וּבִידָה שְׂמָאלָא זַי"ן, יִכְתוּב לְשֵׁם סְגוּלָה אֶת הָאוֹת י' בִּיד יְמִינוֹ
וְהָאוֹת ז' בִּיד שְׂמָאלוֹ. זֹאת אוֹמֶרֶת, מֵה פִירוּשׁ יִכְתוּב? – יִכְתוּב בַּאוּוֹר. בִּיד יְמִין יִכְתוּב י' וּבִיד שְׂמָאל יִכְתוּב ז'.
וְלִפְתָּח פּוֹמִיָּה קִמְיָה, יִפְתַּח אֶת פִּיו לִפְנֵי, לִפְנֵי אוֹתוֹ אֶחָד שֶׁהוּא חוֹשֵׁשׁ מִמֶּנּוּ, וְלִימָא

יו"ד בַּאֲפָכָא בַּאֲתָוִיל, יאמר י' בהיפוך האותיות, דהיינו דו"י, וְאֶשְׁתָּזֵיב מִנִּיהוּ, ינצל מבעל עין הרע. אז ביד ימין כותב י' וביד שמאל כותב ז' ומסתכל לכיוון האדם הזה ואומר: "דו"י". זה סגולה להינצל מעין הרע. י' בימין ובשמאל אות ז', אז יש לו ככלי זין.

האמת שזה אינו כל־כך כפשוטו, יש בזה עוד כוונות ויש כוונות נוספות שהגמרא אומרת: אדם אפילו צריך להזהר מעין הרע של עצמו. שאתה לא תעשה לעצמך עין הרע. כשאדם משבח את עצמו: "יש לי", "נתן לי", "קיבלתי" וכו', מכניס בעצמו עינא בישא. והגמרא גם נותנת עצות ואומרת: מה קרה אם עשית דבר כזה? – תסתכל בעין שלך על הנחיר השמאלי שלך ואז יציל אותך מעין הרע.

תסתכל בעין שלך על הנחיר השמאלי שלך

יש כל מיני סגולות ועצות, אבל העצה הכי גדולה מכולם — אנחנו מכירים את האחד והיחיד בבריאה שהתברך כנגד עין הרע, הלוא הוא יוסף הצדיק שהתברך בברכה: **"בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף, בֶּן פֶּרֶת עֲלִי-עֵינִי"**.
יש בני-אדם שחושבים שאם קוראים להם "יוסי" או "יוסף" אז הם מוגנים מעין הרע ועליהם נאמר: **"בן פורת יתוש"**, אם אין מעשיהם כמו יוסף הצדיק — לא **"בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף"**. אם תנהג כמעשיו של יוסף תינצל מעין הרע.
ואם לא אומרת הגמרא: כמה יוסף איכא בשוקא. יש הרבה יוסף בשוק.
אומרת הגמרא במסכת שבת:

אמר רבי יוסף: אלמלא האי יומא. אם לא היום הזה שאנחנו עם ישראל קיבלנו את התורה ואני אימצתי לעצמי שיעורי תורה. כמה יוסף איכא בשוקא? (כמה יוספים יש בשוק?)
כל מה שאני זכיתי לדרגה שאני יוסף כמו יוסף הצדיק: לכתר של התורה, לאור של התורה ולסגולות התורה, כי בן-אדם שמשתדל בדרכיו של יוסף, הוא ירא שמיים ונוהר מלעבור עבירות — אז תחול עליו הסגולה.

למה זכה יוסף הצדיק לברכה שלא תשלוט בו עין הרע? — בגלל מידה כנגד מידה. בשכר זה שלא רצה ליהנות בעיניו ממראה של עבירה, כשבאה אשת פוטיפר להחטיא אותו, הוא לא רצה ליהנות בעיניים שלו ממראה אסור.
אמר הקדוש-ברוך-הוא: לא רצית ליהנות בעיניים שלך ממראה אסור, חיך נותן לך שכר — שום עין הרע לא תשלוט בך או בזרעך שנוהגים כמוך.
על זה במאמר הבא בזהר הקדוש [מקור המאמר בזהר הקדוש, פרשת נשא, דף קל ע"א בדילוג, בביאורינו כרך יב, עמ' קעה]:

דִּתְנִיָא, שלמדנו בברייתא, **מִפְּנֵי מָה זָכָה יוֹסֵף דְּלֹא שְׁלָטָא בֵּיה עֵינָא בִּישָׁא**,
מפני מה זכה יוסף שלא שלטה בו עין הרע? **מִפְּנֵי שְׁזָכָה לְאַשְׁתַּגָּחַת בְּעֵינָא טָבָא**
עִילָאָה, מפני שזכה להיות מושגח בעין טובה עליונה של אריך אנפין. מידת הכתר מאירה עליו ויתקיים בו
מה שכתוב: **"עֵין יְהוָה אֶל יִרְאָיו"**, לפי שהיה ירא השם כמו שכתוב: **"אֵת הָאֱלֹהִים אָנִי יִרָא"**. **הָדָא הוּא**
דְּכָתִיב, זהו שכתוב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, ומפרש: **אֲמַאי הוּא בֶּן פּוֹרֶת**, למה היה

יוסף יפה תואר ומצא חן בעיני רואיו, ועם כל זה לא שלטה בו עין הרע? ואמר: **עָלִי עֵין, כְּלוֹמֵר**
עַל סֶבֶת עֵין דְּאַשְׁתָּגַח בֵּיתָה, על סיבת העין העליונה שהשגיחה בו בשביל שהיה ירא השם
ולא רצה לזון את עיניו בעבירה.

"בן פֶּרֶת יוֹסֵף,
בן פֶּרֶת עָלִי-עֵין"

מה זה ירא השם, מה הקשר ירא השם? – יוסף הצדיק היה בחור בן שבע־עשרה שגורש מבית הוריו ובנוסף האחים
שלו מכרו אותו לעבד בארץ. בלי אבא, בלי אימא, בלי אחים ובלי כלום. מישהו יגיד לו מה לעשות ומה לא לעשות?
מישהו יכול לקבוע לו את החיים? – "לא הורים, לא משפחה, לא אחים. אדרבא, זרקו אותי מהבית, ועם כל זאת, אני
לא חוטא כי הקדוש־ברוך־הוא נמצא איתי כאן. הקדוש־ברוך־הוא כבודו מלא עולם. הקדוש־ברוך־הוא נמצא איתי גם
בגלות, גם בצרות שלי ובכל מקום שאני בו." על זה יוסף הצדיק מחליט: אני לא חוטא.

כאן ניכרת מדרגת האדם היהודי. מתי ניכרת מדרגת האדם היהודי? – כאשר הוא אוהב את הקדוש־ברוך־הוא
והוא ירא מהקדוש־ברוך־הוא, בין במצב שרע לו ובין במצב שטוב לו.

נכתב בספרים הקדושים: "אם התחדשו עליו מאורעות מטוב ועד רע, לבל יעזוב בשבילם עבודת האל יתברך".
גם אם יתחדש על האדם מאורעות, בין אם אתה בטובה, בין אם אתה ברעה, בכל מצב ומצב שאתה נמצא, אל
תעזוב את בורא עולם, אל תברח ממנו.

ירא שמיים ניכר, לא רק שטוב לו בחיים, אלא גם כשמתקנים ומשפצים אותו מהשמיים, גם אז הוא לא
בועט, גם אז הוא לא אומר: "לא הלך לי, אז גמרנו, יאללה עושה מה בראש שלי וזהו זה.".
לא! גם אז צריך לדעת שבורא עולם נמצא איתך. בורא עולם נמצא גם בבית סוהר וגם בחוץ, גם בארמון וגם
במצוקה. בורא עולם נמצא בכל מקום שאתה נמצא בו.

ועל כן יוסף הצדיק שלא חטא אמר: "אֵת הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא", ולא רצה ליהנות בעיניו ממראה עבירה, אומר
הקדוש־ברוך־הוא: "לא רצית ליהנות ממראה עבירה, חייך עין הרע לא ישלוט בך."

ירא שמיים ניכר, לא רק שטוב לו בחיים,
אלא גם כשמתקנים ומשפצים אותו מהשמיים

מכאן למדנו סגולה גדולה ונוספת, מקורית מהתורה המפורשת: כל אדם שנוהר בשמירת העיניים, קשה לעין הרע לפגוע בו.

כל אדם שנוהר בשמירת העיניים, קשה לעין הרע לפגוע בו

ואנחנו בני־אדם, לצערנו הולכים ברחוב ונפגשים. אתה רואה וניתקל בדרכך לבנק, לדואר, לערייה, למכולת וכו'. אתה מסתובב, אתה חי ונושם. אתה עולה במדרגות ורואה את השכנים. אתה רואה את הכול מסביב לפניך ולא רוצה להסתכל: "אני לא מסתכל פה, עין הרע לא שולט עלי". וכך הוא במציאות.

וגם אם אתה יכול להוכיח אחרים, להסביר לאנשים אחרים ולומר להם: "תשמעו רבותי, תזהרו לא מסתכלים בכל מקום שהעין רוצה ללכת."

בשכר זה, הזוהר הקדוש מלמד אותנו: אדם שמנסה לגונן ולשמור ולהציל אנשים אחרים מעין רעה, שומרים אותו מהשמיים מעין רעה. אם תנסה לעזור לבני־אדם אחרים. לדוגמה: אתה מגיע לבית ששמו שם פרסה. תגיד להם: "מה זה הפרסה הזאת?" יגידו לך: "מה אתה לא יודע זה נגד עין הרע."

יש כאלה ששמים פרסה, יש כאלה ששמים שום ויש ששמים כל מיני אביזרים מאבזרים שונים שאין להם מקור ביהדות.

אפילו אם שמים חמסה, תשאל אותם: "מה זה? למדתי בשיעור, אתם יודעים למה באמת אדם ניצל מעין הרע?" ותגיד להם את מה שאומר הזוהר הקדוש במאמר הבא [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת בלק, דף רב ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יג, עמ' תקצט-תר]:

ואמר כי, אָמַר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיוֹסֵף: בְּהִלָּה שִׁעָתָא דְּחָפָא אִיהוּ עַל רַחֵל אִמְיָה, באותה שעה שכיסה לאימו. הרי בא עשיו הרשע המקרין טומאה להכניס עין הרע על רחל האימא שלו. יוסף מכסה עליה, הוא עמד מאחוריה לכסות אותה, דָּלָא יִשְׁלוּט עֵינָא דְּהָהוּא רָשָׁע עָלָהּ, שלא תשלוט עינו של עשיו הרשע עליה. ואמר לו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: תִּיֵּיךְ בְּשִׁעָתָא דִּיֵּינִי עֵינָא בִּישָׂא אַחֲרָא לְאַסְתָּכְלָא עַל בְּנֵךְ וְעַל בְּנִי, חייך בשעה שתבוא עין רעה אחרת, בהסתכל על בניך ועל בניי, אָמַרְךָ תַּחֲפִי

עֲלִיָּהוּ, אימך תכסה עלינו, **אַתָּה תַּפִּית עַל אִמְךָ**, כמו שאתה כיסית על אימך, כך אימך תכסה עליהם. ורחל נמשלת לשכינה הקדושה.

זאת אומרת, כל אדם שנוהר לגונן על אחרים ולהצילם מפני עין הרע, מהשמיים עוזרים שלא תשלוט עליו עין הרע. והעיקרון הוא יוסף הצדיק שרצה לכסות על אימא שלו שלא ישלוט בה עין הרע של עשיו. אומר לו הקדוש־ברוך־הוא: **אִמְךָ תַּחֲפִי עֲלִיָּהוּ**, אתה כיסית על אימא שלך, חייך שאני מכסה עליך ועל זרעך עד עולם.
על יוסף נאמר: "בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף, בֶּן פֶּרֶת עֲלִי־עֵץ", כך כתוב על יוסף הצדיק. ליוסף יש שמירה מפני עין הרע.

עוד נאמר בברכת יעקב לבנו יוסף: "וַיִּדְּגוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ". אומרים חז"ל: ברכתו של יוסף כמו הדגים שמתרבים בים, כך זרעו של יוסף לא שולט בהם עין הרע.
למה דגים לא שולט בהם עין הרע? — כי הם מכוסים מעין, הם נמצאים מתחת לפני המים, אף פעם אתה לא יכול לדעת: כמה דגים יש בדיוק מתחת למים בים? לכן העניין הזה של הדג מציל מפני עין הרע.

לפנינו יבואר בקטע הבא בזהר הקדוש [מקור המאמר בזהר הקדוש, פרשת בלק, דף קפז ע"א בדילוג, בביאורינו כרך יג, עמ' שצד], על הינוקא שהיה ילד קטן, בנו של רב המנונא סבא שאמר שאינו פוחד מעין הרע. למה? — כי לאבא שלו קראו המנונא סבא. "המנונא" בארמית זה דג ואבא שלו נקרא דג, והוא אמר: "אני לא פוחד מעין הרע".

אָמַר יְנוּקָא לאימו ולחברים. הוא היה ילד קטן שדיבר סתרי־תורה: **אָנָּה לָא מְסַתְפִּינָא מַעֲינָא בִּישָׁא**, אני איני מתיירא מעין הרע, **דְּבַר נוֹנָא רַבָּא וַיִּקְיָרָא אָנָּה**, כי בנו של דג גדול ויקר אני. כי היה בנו של רב המנונא סבא, ונונא הוא תרגומו של דג. **וְנוֹנָא לָא דָּחִיל מַעֲינָא בִּישָׁא**, דג אינו מתיירא מעין הרע, **דְּכַתִּיב**, בברכת יעקב לבני יוסף: וַיִּדְּגוּ לְרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ. ושואל מהי "לְרֹב", מה רצונו לומר בזה? כי מילת "וַיִּדְּגוּ" פירושה שיתרבו כדגים. אם כן, מה מוסיף במילה "לְרֹב"?

ומשיב: **לְאַסְגָּאָה עַל עֵינָא**, שיתגדלו ויתרבו על שליטת העין הרוצה להמעטם. **וּתְנִינָן**, וכן למדנו בגמרא, **מָה דְּגִים דִּימָא מִיָּא תַּחֲפִי עֲלֵיהוֹן**, מה הדגים שבים, המים מכסים עליהם, **וְלִית עֵינָא בִּישָׁא וְכוּ'**, ואין עין הרע שולטת בהם. אז זרעו של יוסף, אין עין הרע שולטת בהם ועל כן כתוב: "לְרֹב", ודאי שיתרבו ויתגדלו על שליטת העין הרוצה להמעטם.
ומה שכתוב "בְּקֶרֶב הָאָרֶץ", היינו **בְּגוֹ בְּנֵי אֲנָשָׁא עַל אֶרֶץ**, בתוך בני־אדם על הארץ, לומר אף־על־פי שלא היו מכוסים, אלא היו בין בני־אדם, גם כן לא תשלוט בהם עין הרע. מי? — זרעו של יוסף.

אז בואו ננתח לאט־לאט. קודם כל המושג: "דגים לא שולטת בהם עין הרע". למה? — משום שדגים מכוסים מעין, וכל דבר שמכוסה מעין אז הברכה שורה בו. לכן על דג לא שולטת עין הרע.

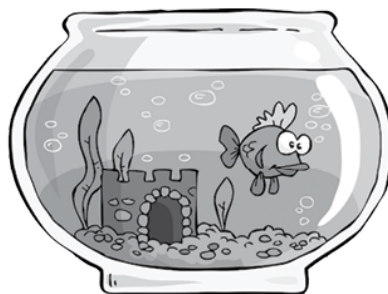

דגים לא שולטת בהם עין הרע. כל דבר שמכוסה מעין – הברכה שורה בו

אדם אחד, שלצערי הוא לא כל-כך פיקח, אמר לי: "בניתי בית יפה מאוד עם חצר יפה מאוד, ובחצר ליד הכניסה בניתי בריכה ושמתי בתוכה דגים גדולים." שאלתי: "למה?" והוא אמר: "אם יש לי דגים בכניסה, אז לא תשלוט עליי עין הרע."

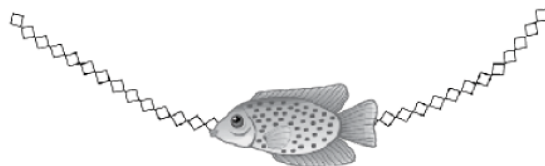
האם זה נכון או לא נכון?

יש כאלה ששמים דגים בבריכה ויש כאלה ששמים דגים באקווריום יפה בבית. אין איסור על-פי התורה לגדל דגים בבית. מותר לך לשים בבית איזה דגים שאתה רוצה, דגים גדולים וקטנים. רק אתה צריך לזכור דבר אחד, שלא תשכח – אם אתה מגדל דגים, אסור לך לאכול, בין בשבת ובין בחול, לפני שאתה נותן להם לאכול. אפילו אם ברכת על נטילת ידיים, אסור לך לאכול עד שתיתן להם לאכול. אחר כך תברך: "המזיא לָהֶם מִן הָאָרֶץ". זו אחריות לא פשוטה. כל אדם שמגדל כל סוג של בעל חיים, אתה חייב במזונותיהם לפני מזונותיך, לכן קודם כל תדאג להם לאכול.

אם אתה מגדל דגים,
אסור לך לאכול, בין בשבת ובין בחול,
לפני שאתה נותן להם לאכול

נשאלת השאלה: האם יש עניין בזה שאדם מגדל דגים כנגד עין הרע? כאן אנחנו לומדים שיוסף נמשל לדגים וכו'. רבינו הבן איש חי כותב: סגולה כנגד עין הרע, לשים שרשרת עם דג או משהו כזה. בטח אם ישים לדג הזה עיניים כחולות בצבע תכלת, אז זה סגולה על סגולה ויש מקור לזה. יש אחד ששם במחזיק מפתחות שלו איזה דג זהב קטן עם קשקשים וזה כנגד עין הרע.

סגולה כנגד עין הרע לשים שרשרת עם דג או משהו כזה

השאלה האם יש במציאות הזאת סגולה כנגד עין הרע, עלינו לדעת מה כל המקור הזה? מה למדנו מתחילת השיעור עד עכשיו: למדנו מצד אחד, כל עניין העין הרע, מגיע מתוך אנשים חוטאים, רחמנא ליצלן. אנשים שהולכים בדרך לא נכונה ומקרינים על עצמם רוח טומאה עד שהם הופכים להיות צינור להקרין טומאה על אחרים.

מצד שני למדנו, מה הפתרון שלנו מהאנשים האלה? – תתחבא, תתכסה ותברח מהם, אל תעמוד ליד האנשים האלה ואז תינצל.

לאור דברים אלו אמרנו, שהנה אתה רואה דגים שנמצאים מתחת למים, ודג שנמצא מתחת למים הוא מכוסה מפני העין ולכן לא שולטת בו עין הרע. עכשיו מה הקשר לזה שאני אתפוס עכשיו מחזיק מפתחות או שרשרת עם דג וכו', בזה אני אנצל מפני עין הרע? – לא! יש לי דרך אחת – זה ייתן לי תזכורת להתכסות מפני אותו אדם בעל עין הרע.

בזה שאתה תשים את השרשרת, היא לא תציל אותך, הדג הזה בתליון לא יציל אותך מפני עין הרע, אלא מה שכן, הוא ייתן לך תזכורת שאתה צריך לדעת שהדגים מכוסים מהעין, גם אתה תברח ותתכסה מפני אנשים שכאלו.

יוסף התברך בגלל סיבה אחרת, יוסף התברך מפני שלא רצה לזון את העיניים שלו מדבר עבירה, לכן הוא התברך בזה שלא תשלוט עין הרע בו ובזרעו.

ובכללות, כל עם ישראל נקראים בני יוסף, זרע יוסף. כל אחד יכול לאמץ לעצמו את השם הזה, אין שום בעיה בנקודה זאת. אתה יכול לקחת מוסר־השכל מיוסף – לא לזון את עיניך מעבירה – ואז תהיה לך סיעתא דשמיא, שגם אם יודמן לך להימצא בחברת בני־אדם כאלה שהעין שלהם לא טובה והם חוטאים – הם לא ייקו לך. למה? – כי אתה הולך בדרכו של יוסף, לכן ימדדו לך מידה כנגד מידה מהשמיים.

כאן אנו רוצים לבאר הלאה. אם כן, רק נסכם נקודה אחת, אין איסור ללכת עם דג, שרשרת של דג וכו' כנגד עין הרע, אבל תבין היטב שלא זה הסגולה, השרשרת לא תציל אותך, אלא מה כן יציל אותך:

א. יציל אותך ללכת בדרכי התורה, ללבוש ציצית, כפי שלמדנו, שיש בו צבע התכלת ואתה מקיים מצווה, ויש לך כיסוי מהשמיים.

ב. יעזור לך לשמור את העיניים ולא להסתכל במקומות האסורים ואז מידה כנגד מידה, ישמרו לך את העיניים, תישמר מפני עין הרע ותהיה מכוסה מפני עינא בישא. כל עניין הדג הוא עניין של תזכורת.

עין הרע על עצמם ועל אחרים בעקבות חטאים

בני־אדם שגורמים בחטאים מסוימים פרטיים, להביא על עצמם עין הרע או על אחרים, רחמנא ליצלן.

יש סוגי מצוות או סוגי עבירות שחס ושלום, מי שלא נזהר בהן, הופך להיות מקרין עין הרע או הופך להיות מסוגל לקבל לתוכו יותר עין הרע. מי הם סוגי האנשים האלה?

דבר ראשון, אומר הזוהר הקדוש בקטע הבא [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת וישלח, דף

קסט ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך ג, עמ' תקלט]:

דָּהָא לִית לָךְ מֵאֵן דְּנָאִים בְּלִילְיָא בְּעֶרְסִיָּה דְּלֹא טָעִים טַעְמָא דְּמוֹתָא וְנִפְקֵת נִשְׁמָתִיהָ מִנִּיהָ, אֵין לָךְ אָדָם, מִי שִׁוְשֵׁן בְּלִילָה בְּמִיטָתוֹ שְׂאִינוֹ טוֹעֵם טַעַם מִיטָה וְנִשְׁמָתוֹ יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ. אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ לִישׁוֹן, בְּפֶרֶט לִפְנֵי חֲצוֹת לַיְלָה, שׁוֹרֵה עָלָיו רוּחַ הַטּוֹמָאָה כְּשֶׁהַנִּשְׁמָה יוֹצֵאת.

וְכִיוֵּן דְּאִשְׁתָּאֵר גּוֹפָא בְּלֹא נִשְׁמָתָא קְדִישָׁא, וְכִיוֵּן שְׁנִשְׂאֵר הַגּוֹף בְּלֹא נִשְׁמָה קְדוּשָׁה, רוּחַ מְסֻאָבָא זְמִין וְשָׂרְיָא עָלֶיהָ וְאַסְתָּאב, רוּחַ הַטּוֹמָאָה מְזוּמָנָה, שׁוֹרֵה עָלָיו וְנִטְמָא (כְּמוֹ שֶׁבִיאָרְנוּ בְּאִרְיֻכּוֹת בְּשִׁיעוּר מִס' 317: "נִטְלִילַת יָדִים שֶׁל בּוֹקֵר" – כֹּל אָדָם שִׁישֵׁן בְּלִילָה רוּחַ הַטּוֹמָאָה שׁוֹרֵה עָלָיו בְּשִׁנָּה).

אז מה הוא צריך לעשות? וְהָאֵ אֲנִיקִמְנָא מְלָה, כְּבֵר בִּיאָרְנוּ הַדְּבַר, דְּלִית לִיהָ לְבָר נָשׁ לְאַעְבְּרָא יְדוּי עַל עֵינָיו בְּצִפְרָא, שְׂאֵין לוֹ לְאָדָם לְהַעבִיר יָדָיו עַל עֵינָיו בְּבוֹקֵר כְּדֵי שֶׁלֹּא יִדְבֹּק אוֹתוֹ רוּחַ הַטּוֹמָאָה בְּרִאוֹת עֵינָיו, וְיִהְיֶה כּוֹחַ רַע בְּעֵינָיו וְיִזִּיק בְּנִי־אָדָם בְּעֵין רַעָה, בְּגִין דְּהָא רוּחָא מְסֻאָבָא שָׂרְיָא עָלֶיהּ, לִפְיֵי שְׁרוּחַ הַטּוֹמָאָה שׁוֹרֵה עַל הַיָּדִים.

דבר ראשון צריך ליטול ידיים בכדי להעביר את רוח הטומאה

זאת אומרת, אדם שישן, רוח הטומאה שורה על גופו. ברגע שהוא מתעורר, דבר ראשון הוא צריך ליטול ידיים בכדי להעביר את רוח הטומאה.

והיה אם הוא לא נטל ידיים ונגע בעיניים שלו, דבר ראשון הוא הזיק לעצמו כי הגמרא אומרת: מי שנוגע בעין שלו לפני נטילת ידיים – יד לעין מסמא, רחמנא ליצלן. או שרחמנא ליצלן, גורם לעצמו עיוורון או ירידה בראייה ועליה במספר של המשקפיים. או שגורם שעניו לא רואות נכון במשך היום – הוא חותם חתימות ועושה דברים, אבל הוא לא רואה את המציאות נכון עם העיניים שלו.

עכשיו הזוהר בא ומלמד אותנו חידוש על זה: אותו אחד שנגע בעיניים לפני נטילת ידיים של בוקר, חוץ מזה שהוא הזיק לעצמו – העין הופכת להיות עין רעה היום וכל מקום שהוא מסתכל עם העין שלו, רחמנא ליצלן, הוא מקרין רוע־עין, בגלל שאותו אדם נגע ברוח הטומאה בעיניו.

לכן כל אדם חכם יזהר בעצמו, גם אם הוא קם בבוקר והעיניים שלו קצת דבוקות וכו', קודם כל תיטול ידיים ואחר כך תיגע בעיניים. אחר כך תשפשף את העיניים, אחר כך תסדר את עצמך.

וטוב לאדם שיזהיר גם את אשתו ואת בני הבית. למה? – להוציא מבני הבית או מעצמו, נזק לעצמו ונזק לאחרים. אם כן זהו כלל ראשון, צריך להיזהר מפני לקבל עין או לתת עין.

מי שנוגע בעין שלו
לפני נטילת ידיים:

1. יד לעין מסמא.

2. העין הופכת להיות עין רעה היום
וכל מקום שהוא מסתכל עם העין שלו,
הוא מקרין רוע-עין

כלל שני, אדם שמזמין אותך לסעודה והוא בן-אדם לארג' באמת. כמו שאומרים: "יש לו יד פתוחה ורחבה" ובאמת יש לו והוא נותן לך לאכול. יש אנשים שאפילו שהם עשירים ויש להם כסף וזהב, ואפילו שהם פותחים לך שולחן "תירווחו ותסעדו" מכל הלב – האוכל שלהם נקרא "לֶחֶם רַעֲעִין", רחמנא ליצלן.

על זה נלמד בקטע הבא בזוהר הקדוש, אם אותו אדם לא נוטל ידיים לסעודה

[מקור המאמר בזוהר חדש מדרש רות, דף קה ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך ג, עמ' תקסב-תקסג]:

וְכָל הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אֲכִילָתוֹ טָמֵא, וְשִׁכְנִיתָא מַה הִיא
אוֹמֶרֶת, אֵל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵין, אֵל תֹּאכַל לֶחֶם שֶׁל רַעֲעִין, וְאֵל
תִּתְּאוּ לְמִטְעָמוֹתָיו, לֹא תִתְּאוּהוּ לְמִטְעָמִים שֶׁלּוֹ. מַאי טַעָמָא, מַהוּ הַטַּעַם?
בְּגִין דִּישׁ, לְפִי שִׁישׁ, מִדַּת פּוֹרְעָנוֹת וְעוֹנֵשׁ בְּעוֹלָם, וְשִׁמּוֹ רַע עֵין, וְכָל
הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אוֹתָהּ הַמִּדָּה שֶׁל פּוֹרְעָנוֹת שׁוֹרָה עָלָיו, וְכָל
אוֹתוֹ הַמֵּאֲכֵל שְׁלָהּ, הִיא נִקְרָאת לֶחֶם רַע עֵין, דִּהְכִי אָמַר רַב הַמְּנוּנָא
סָבָא, שְׁתֵּי מִדּוֹת עוֹמְדוֹת עַל שׁוֹלְחָנוֹ שֶׁל אָדָם, אַחַת מִדַּת טוֹב, וְאַחַת
מִדַּת רַע, כֹּל אָדָם מֵאִיתָנוּ שׁוֹשֵׁב לֹאכֹל עַל שׁוֹלְחָן, יֵשׁ שְׁתֵּי מִדּוֹת עוֹמְדוֹת.
בְּשֶׁהָאָדָם מְקַדֵּשׁ יָדָיו וּמְבָרֵךְ, מִדַּת טוֹב אוֹמֶרֶת, זֶהוּ שׁוֹלְחָנוֹ שֶׁל

הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִנִּחַת אֶת יָדֶיהָ עַל רֹאשׁוֹ, וְאוֹמֶרֶת לוֹ, עֲבָדִי אֶתָּה, עֲבָדוֹ שֶׁל מְקוֹם אֶתָּה, כְּמָה דָּאֵת אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר. זֶה כְּשֶׁאָדָם נוֹטֵל יָדָיו לְסַעֲוָדָה.
אֲבֵל, וּכְשֶׁאֵין אָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל, מֵדַת רַע אוֹמֶרֶת, זֶה שְׁלִי הוּא, מִיָּד שׁוֹרָה עָלָיו וּמְטַמְּאָה אוֹתוֹ, וּמֵאֲכָלוֹ נִקְרָא לָחֶם רַע עֵין, אִזּוֹ הַלֶּחֶם הַזֶּה שֶׁעֲכָשׂוּ עַל הַשּׁוֹלְחַן מִזֵּיק לוֹ וּמִזֵּיק לְמִי שִׁיאֲכַל אִתּוֹ, אֲפִילוֹ אִם אֶתָּה נוֹטֵל יָדָיו.

אֲנִי הָאוֹרָח הוּא בֶּעַל הַבַּיִת הַמְּזַמֵּן אוֹתִי. הָאוֹכֵל כְּשֶׁר לְמַהֲדֵרֵין, כְּשֶׁר לְחִלוּטִין, אֵלֶּף אֵלֶּף, בְּדִ"ץ שֶׁל מְלָאכִים, אֵין בַּעִיָּה עִם הָאוֹכֵל. אֲנִי הַבֶּן-אָדָם שֶׁמִּתְאַרַח אֲצִלוֹ נוֹטֵל יָדָיו וְיוֹשֵׁב עַל הַשּׁוֹלְחַן, אֲבֵל הוּא בֶּעַל הַבַּיִת שֶׁהַזְמִין אוֹתִי לֹא נוֹטֵל יָדָיו בִּאֲכִילָה – הָאוֹכֵל שֶׁלּוֹ טִמָּא וּמַכְנִיס עֵין הָרַע.

בעל הבית שהזמין אותך
לא נוטל ידיים לפני האכילה –
האוכל שלו טמא ומכניס עין הרע

בקטע הבא בזהר הקדוש סיפור שהיה:

מַעֲשֵׂה הָיָה בַּבְּבֶל, בְּחֵד בֶּר נֶשׁ דְּזַמִּין הָהוּא מְסַכֵּינָא לְמִיכָל, בָּאָדָם אֶחָד שֶׁהַזְמִין אֶת אוֹתוֹ עֵנִי לֹאכּוֹל. חָמָא לִיָּה דְלֹא נָטַל יָדָיו וְאָכַל, רוּאָה הָעֵנִי אֶת בֶּעַל הַבַּיִת שֶׁלֹּא נוֹטֵל אֶת יָדָיו לִפְנֵי שֶׁאוֹכֵל. הָהוּא מְסַכֵּינָא קָם מִפְתּוֹרָא וְאֶזִּיל לִיָּה, אוֹתוֹ הָעֵנִי קָם מִהַשּׁוֹלְחַן וְהֵלַךְ לוֹ: "לֹא רוּצָה לֹאכּוֹל אֲצִלְךָ."

קַרְיִיָּה, קרא אותו בעל הבית, וְאָמַר לִיה תִּיב בְּקִיּוֹמָךְ וְאָכִיל, אמר לו:
שב במקומך ואכול. למה אתה יוצא?

אָמַר לִיה חֶס וְשָׁלוֹם דְּאָכִיל אָנָּה עִמָּךְ, אמר העני: חס ושלום שאני
אוכל עימך, דְּעָלִיךְ בְּתִיב, שעליך נאמר: אֵל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵין
וְגוֹמֵר, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׂמֵאָכְלָךְ טִמָּא, וכְּתִיב, כמו שכתוב: וְלֹא תִטְמָאוּ
בָהֶם וְנִטְמָתֶם בָּם, דְּכָל מָאן דְּשָׂרְיָא עָלֶיהָ רוּחַ רַע עֵין, כי כל מי
ששורה עליו הרוח של רע-עין, מְקַבֵּל טוּמְאָה סְתוּמָּה, דְּלִית לָהּ פְּתִיחוּ
כָּלֵל, מקבל טומאה סתומה, שאין לה פתיחה כלל והיא טומאה רצוצה, רחמנא
ליצֵלן.

וכפי שלמדנו עכשיו: אם בן-אדם הזמין אותך לאכול, והוא בעל הבית שהזמין אותך לא
נוטל ידיים, רוח רעה ועין הרע שורה על האוכל שלו, רחמנא ליצֵלן. היזהר לא לאכול
אצלו, אפילו שהכול כשר ואפילו שאתה כן נוטל ידיים. הכול בעקבות המעשים של
האדם המארח.

מקרה נוסף: אדם שהוא בעצמו קנה את האוכל. האוכל כשר והוא נוטל ידיים לחלוטין,
ועם כל זאת, רחמנא ליצֵלן, יש עין הרע על השולחן שלו. אתם יודעים איך?

תראה אנשים הלכו, קנו ועשו סעודה. הגבר הלך לסופר ומילא עגלות בבשר, בסטייקים,
גולש, צוואר, מאפים שונים ומשונים, באגט וכו'.

למה קוראים לו באגט?
כי לפני שיבוא הגט, רחמנא ליצלן,
אוכלים באגט

למה גט נקרא בתורה גט?

משום שבכל התורה כולה אין מילה אחת שהאות ג'
ו־ט' הן ביחד. יש א' ו־ב', יש ד' ו־ז', יש ח' ו־ג', אבל ג'
ו־ט' ביחד – אין בכל התורה מילה כזאת. לכן כשרוצים
להיפרד אז אומרים למילה הזאת, לדבר שמפריד ביניהם –
גט. גט, מלשון שטר כריתה. למה הוא נקרא גט? – כי לא
תמצא בכל התורה שתי אותיות כאלה רצופות ביחד.

אותו אדם שקנה הכול הוא אדם נדיב ורחב־לב. בליל שבת בני ביתו ערכו שולחן והוא
חזר הביתה מבית הכנסת. ישבו לאכול ופתאום נהיה שם בלגאן, רחמנא ליצלן, התחילו
במריבות. וממילה של שטות ושל כלום שהוא לא התכוון להגיד בכלל – פרצה מריבה.
שולחנות הפוכים, הכול יצא לו. מה הסיבה, איזה עין הרע מסתובבת פה?
הנה אמרו חז"ל במסכת שבת [מסכת שבת דף קט ע"ב]: שני מלאכי השרת מלווים את
האדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו. אחד טוב ואחד רע.
כל אדם מאיתנו גומר: "גִּידֵל אֱלֹהִים חַי" והולך הביתה, יש לו שני מלאכים מלווים
אותו. כשבא לביתו ומוצא נר דלוק, שולחן ערוך ומיטתו מוצעת, מלאך טוב אומר: "יהי

רצון שתהי שבת אחרת כך, "ומלאך רע עונה: "אמן!" בעל כורחו. ואם לאו, חס ושלום להיפך.

בערב שבת, שני מלאכי שרת
מלווים את האדם בשובו מבית הכנסת.
מלאך טוב רואה:
נר דלוק, שולחן ערוך ומיטתו מוצעת:

מלאך רע עונה:

מלאך טוב אומר:

וחס ושלום אם הפוך –
עין הרע שולטת שם

נקרא במאמר הזוהר הקדוש הבא [מקור המאמר בזוהר חדש פרשת אחרי מות, דף ס ע"א בדילוג, בביאורינו כרך ב, עמ' תיד]:

וזה שאמר, וְאִם לֹא, ואם לא עשה כך, שלא נכנס לבית בשמחה ומצא שולחן ערוך, אִזְּ שְׂכִינְתָּא אֶזְלָת, וּמַלְאָכִין עֲמָהּ, השכינה הולכת מביתו וגם המלאכים הולכים עמה. וְיִיתִי יֵצֵר הָרַע עִם חֵילֶיהָ, וְאֶתְחַבְּרוּ עִמָּהוֹן, יבוא היצר הרע עם חייליו ויתחברו עם האיש והאישה. וְיֵאמְרוּ, היצר הרע: זֶה שְׁלִי הוּא, וּמִן

תְּחִילִין דִּילִי, הוּא מֵהַחַיִּילִים שְׁלִי. וּמִיָּד שׁוֹרָה עָלַי, הַיֵּצֵר הָרַע, וּמְטַמְּאֶתּוּ, וּמְטַמְּא אוֹתּוּ.

וְאִם אֵין שְׁלוֹם וְשִׂמְחָה בֵּין אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, אִזְּגַם וּמֵאֲכָלוּ טֶמְאָה, וְעַל דָּא נֵאמַר וְאַל תִּתְּאוּ לְמִטְעָמוֹתָיו, שֶׁל רָע עֵין, רַחֲמֵנָא לִיצְלוֹן.

איך הכול מתחיל: אדם בא מבית הכנסת לביתו, בדרך על מה מדבר? – על עסקים, על דברי חול האסורים בשבת: "זה פתח, ההוא סגר, מכרתי, עשיתי" וכו'. דיבור חול אסור בשבת. מה שאסור לעשות בשבת אסור לומר בשבת – זה חילול שבת גמור.

דיבור חול אסור בשבת.
מה שאסור לעשות בשבת אסור לומר בשבת –
זה חילול שבת גמור

הולך עם הילדים שלו ואומר להם: "אתם רואים מכונת ארבע על ארבע חדשה, יצא מודל חדש 2019." זה מה שהוא מדבר עם הילדים בדרך מבית הכנסת לביתו. אחר כך מגיע לביתו: "איפה הילדים?", "זוה עוד מעט יבוא, הלך להתפלל פה, זה הלך לשם, ההוא אצל החבר."

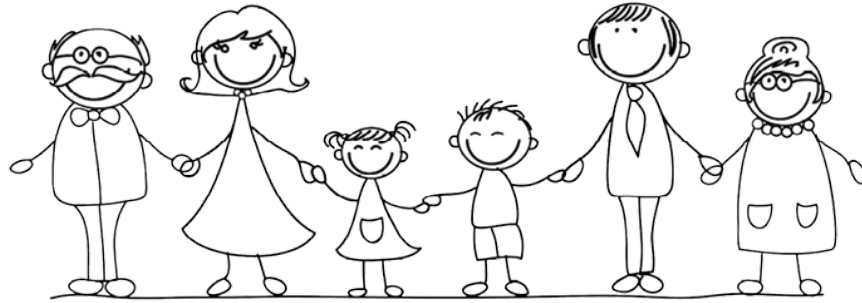
זה שולחן שבת? רחמנא ליצלן. באותה שעה, יצר הרע הופך לו את השולחן, המאכל שלו טמא ושורה רוח רעה ועין הרע במאכלו.

אבל אם זה הפוך, כלל אחד צריך שיהיה בידינו, אדם חייב לאמץ את זה – כבוד. אנחנו מתרחקים מכל ענייני כבוד: "וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקָה כְּבוֹד יְהוָה יִאֲסָף".

מה זה כבוד? – בעל הבית, כל אדם בביתו, חייב שיהיה לו כבוד בדבר אחד – שולחן אחד יש בשבת, לא עשרה שולחנות.

כשבעל הבית עושה קידוש, כולם חייבים להיות בשעת הקידוש סביב השולחן. לא זה הלך לחבר והחתן מתפלל למטה במורד הרחוב ויבוא עוד מעט, וזה הלך להתפלל שם. אין דבר כזה, אם באים אליך אורחים, כולם מתפללים בבית כנסת אחד, כולם עושים קידוש שולחן אחד, כולם אוכלים ביחד. לא עשרה שולחנות, לא עשרה עולמות – פירוד לרשעים, הנאה להם והנאה לעולם, אבל לא אצל הצדיקים.

כשבאים יחד לשולחן, הבן, הבת וכולם נמצאים ביחד, ואז פותחים עם "שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם" ביחד, זה אווירה של שבת.

מגיע יום שבת,
בשעה שחוזרים מבית הכנסת
פותחים את השולחן כולם ביחד,
"שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם" ביחד,
מילה במילה ביחד,
אוכלים ושרים ביחד.
אז מלאך טוב אומר:
"יהי רצון שכך יהיה בשבוע הבא."
וחס ושלום אם הפוך –
עין הרע שולטת שם

משום מה אני חוזר ומדגיש את הדברים? אני עֵד לתלמידי חכמים מופלגים וצדיקים שלא הקפידו על הנקודה הזאת, ולא נשאר זכר מבניהם אחריהם בדרך התורה, רחמנא ליצלן. אנשים שומרי תורה ומצוות, אבל הגיעו לבית בערב שבת, כל אחד עושה את הקידוש בשעה אחרת וכל אחד אוכל ופותח שולחן בפני עצמו. לא נשאר מזרעם אף אחד בדרך של התורה והמצוות, רחמנא ליצלן.

הדרך היחידה והזמן היחידי לגיבוש המשפחה זה ליל שבת. כל השבוע אתה עובד כמו חמור ואשתך כמו סוסה. לא רואים אחד את השני, לא יושבים עם הילדים וכל אחד נמצא איפה שנמצא.

מגיע יום שבת, לפחות שולחן שבת, כולם ביחד. בשעה שחוזרים מבית הכנסת פותחים את השולחן ביחד, "שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם" ביחד, מילה במילה ביחד, אוכלים ושרים ביחד.

אז מלאך טוב אומר: "יהי רצון שכך יהיה בשבוע הבא." וחס ושלום אם הפוך – עין הרע שולטת שם.

דבר נוסף שיש לנו ללמוד להיזהר מפני עין הרע: אדם שהולך בדרך לתומו ואפילו בדרכו עובר בין שתי נשים, והנשים האלה אינן טהורות או כן טהורות.

בואו נראה את הקטע הבא בזהר הקדוש [מקור המאמר בזהר חדש, מדרש רות, דף צט ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך ג, עמ' תנח]:

תַּנְן, למדנו, הַעוֹבֵר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים, אִם נָדוֹת הֵן, נִכְפָּה, הַעוֹבֵר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים, אִם נִידוֹת הֵן – הוּא נַחֵלָה בַּחוּלִי נוֹפֵל, מֵה שֶׁנִּקְרָא אֶפִּילְפִּסְיָה, עַל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא לִיצְלָן. וְלֹא תִזְוֶז, הַחוּלִי מְגוּפֹן, אִם לֹא יַעֲשֶׂה לֹו מִיָּדִי, רַחֲמָנָא לִיצְלָן. אוּ סְכִנַּת חוּלִי דָם, אוּ הִרְיָגָה מְזוּמָּנָת לֹו, רַחֲמָנָא לִיצְלָן. יִכּוֹל לַהֲרֹג עַל־יָדֵי נִפִּילָתוֹ. זֶה הָאָדָם שְׁחוּלָה בְּאֶפִּילְפִּסְיָה יִכּוֹל לִיפּוֹל, רַחֲמָנָא לִיצְלָן. וְאַם אֵינָן נָדוֹת, הֵן טַהוֹרוֹת, נִיחַ שְׁתֵּי זָקֵנוֹת אוּ שְׁתֵּי צַעִירוֹת שֶׁלֹא הִגִּיעוּ לַמִּצְבָּ כֹּזֶה וְהוּא עוֹבֵר בֵּינֵיהֶן – עֵינֵי הָרַע שׁוֹלֵט בּוֹ בְּגוּפּוֹ, אוּ בְּמַמּוֹנּוֹ.

העובר בין שתי נשים,
אם נידות הן –
הוא נחלה בחולי נופל,
מה שנקרא אפילפסיה

בכל מצב, לא כדאי לאדם לעבור בין שתי נשים וזה לא משנה אם הן קרובות משפחה שלך. אל תמצא לעולם בין שתי נשים, תמיד תשתדל. ואם אין ברירה, למדנו בשיעורים אחרים – תאחז דבר מצווה.

לדוגמה אתה יכול לאחוז את הכיפה שלך, שים יד על הכיפה רגע אחד, זה דבר מצווה. או תאחז את הציצית רגע אחד ביד, זה דבר מצווה. או שיש לך סידור או

משהו, אתה תופס אותו. או אם יש לך זקן, תשים יד על הזקן, זה גם דבר מצווה. אם יש לך פיאות, תאחז בפיאות זה דבר מצווה. כל דבר שהוא דבר מצווה. ואם אין לך שום דבר, נניח שאתה באוטובוס כרגע ואין עליך סידור, הכיפה עפה לך ברוח ואין לך כרגע במה לאחוז, מה תעשה? — שים יד על חצי שקל בכיס ותגיד: "את זה אני מפריש לצדקה." עכשיו מה נהיה החצי שקל הזה? — דבר מצווה. עכשיו אתה תופס דבר מצווה ביד ואחר כך, בעזרת השם, כשתגיע לאיזה מקום, תשים אותו באיזה קופה. תיזהר שחס ושלום, לא יהיה "נודר ואינו משלם". כך לנהוג במקרה ונקלעת: הלכת ברחוב, עלית לאוטובוס, פתאום אישה אחת באה מימין ואישה אחת באה משמאל, מה תעשה? — תמיד תאחז איתך דבר מצווה וזה סגולה להינצל מפני זה. אם לא, חס ושלום, אפילו אם הן טהורות — זאת עין הרע, ואפילו קרובות משפחה שלך. כמה צריך להיזהר. אם כן, עין הרע זה לא פשוט.

"את זה אני מפריש לצדקה."

בגמרא כתוב: "רוב העולם תשעים ותשע אחוז מתים מעין הרע והשאר כדרך כל הארץ".

עין הרע צריך להיזהר לא רק בגשמיות, אלא גם ברוחניות. גם כשעושים מצוות צריך להיזהר מעין הרע. גם כשאתה לומד תורה, אתה צריך להיזהר מעין הרע. למה?

העיקרון שפתחנו בו את השיעור: אם כולנו היינו צדיקים גמורים — צדיק גמור יש לו שמירה מהכול. אבל לצערנו, "אין צדיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחָטָא", ולכן צריך שמירה והגנה, צריך אדם להיזהר מפני דברים אלו.

לכן הזוהר הקדוש מלמד אותנו: משה רבינו עלה להביא את התורה מהמרום, רצו המלאכים להטיל עליו עין הרע. אפילו על משה רבינו, עין הרע של מלאכים, רחמנא ליצלו, קנאה של מלאכים.

אנחנו למדנו שאצל בני־אדם — כמה שאדם חוטא יותר, הוא הופך להיות צינור לעין

הרע יותר. אבל יש גם אצל מלאכים ברמה כזאת שהקנאה עצמה, אפילו בלי עניין של חטאים יכולה לפגוע ולהביא עין הרע, רחמנא ליצלן.

משה רבינו עולה למרום להביא את התורה, המלאכים רוצים לפגוע בו בעין הרע. הקדוש־ברוך־הוא מסוכך עליו להסתיר אותו.

כל אדם מאיתנו שמחדש חידושי תורה או מתקדם ביהדות, לומד דברים חדשים ורוצה להיכנס פנימה, גם עליו יש קצת קיטרוג וצריך שמירה מעין הרע של המלאכים והמקטרגים. גם ביהדות כשאתה מוסיף, אתה צריך שמירה מפני עין הרע של מלאכים ומקטרגים, אבל הקדוש־ברוך־הוא שומר עלינו. על כך בקטע הבא בזהר

הקדוש [מקור המאמר בהקדמת הזוהר, דף ה ע"א בדילוג, בביאורינו כרך א, עמ' סא-סב]:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, שָׁאֵל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אֲבִיו: מָהוּ וּבְצֵל יָדֵי כְּסִיתִיךָ, מָה פִּירוּשׁוֹ? אָמַר לִיָּהּ, אִמַּר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְּמָסֵר אֲוִרִיתָא לְמִשָּׁה, בְּשַׁעֲתָא דְּמִתְּנָה תוֹרָה, כְּשִׁמְסֵר הַקְדוּשָׁבְרוּךְ־הוּא אֶת הַתּוֹרָה לְמִשָּׁה, אֲתוּ כְּמָה רַבּוּא דְּמִלְאַבִּי עֲלָאִין לְאַוְקָדָא לִיָּהּ בְּשַׁלְּהוּבָא דְּפּוּמְהוֹן, בָּאוּ כְּמָה רִיבּוּא מִלְּאַכֵּי־מַעֲלָה לְשׁוּרְפּוֹ בְּשַׁלְּהַבְתָּ פִּיהֶם. לְשׁוּרְף אֶת מִי? – אֶת מִשָּׁה רַבִּינוּ מִחַמַּת קִנְאָתָם עַל קִבְּלַת הַתּוֹרָה. זֶה עֵין הָרַע שֶׁל מְלָאכִים, עַד דְּחָפְא עָלֶיהָ קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד שְׁכִיסָה עֲלֵיו הַקְדוּשָׁבְרוּךְ־הוּא בְּצֵל יָדָיו.

זה היה על משה. מה קורה איתנו, אנחנו בני־האדם שמשתדלים בתורה?

וכן, וְהַשְׁתָּא דְּהָאִי מַלְּא סִלְקָא וְאַתְעֵטְרָא וְקִימָא קַמִּי קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, גם אתה כשעולה חידוש תורה שמחדש אדם, מתעטר ועומד לפני הקדוש־ברוך־הוא (חידוש תורה פירושו: לימוד חדש שלמדת והוספת לך ידיעה, או כל דבר נוסף שלקחת ביהדות). אִיהוּ חָפִי עַל הָהִיא מַלְּא, הקדוש־ברוך־הוא מכסה על אותו החידוש. וְכִסִּי עַל הָהוּא בְּרַ נָשׁ דְּלָא יִשְׁתַּמּוּדַע לְגַבִּיָּהוּ אֶלָּא קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מכסה על זה האדם שלא יכירו בו המלאכים, אלא הקדוש־ברוך־הוא, וְלָא יִקְנָאוּן לְגַבִּיָּהּ, ולא יקנאו בו. לפי שרואים גודל אור התורה שעולה, והקדוש־ברוך־הוא מכסה עליו בעוד שהחידוש עולה, כדי שלא יקטרגו עליו לומר שאינו ראוי לזה המעלה מחמת מעשיו הרעים. מה הקיטרוג? – שלא יטענו: "הבן־אדם לא ראוי לדרגה זו", ואז יבלבלו את השמחה.

מִכָּאֵן דְּכָל מַלְּא דְּסִתִּים מַעֲיָנָא סִלְקָא לְתוֹעֲלָתָא עֲלָאָה, מכאן אנו

לומדים שכל דבר הסתום ומכוסה מן העין, עולה לתועלת רבה, שאין עין רעה שולטת בו. הָדָא הוּא דְכָתִיב, זהו שכתוב: וּבָצַל יָדַי כְּסִיתִיָּהּ, עלידי זה, אין עין הרעה של המלאכים שולטת בד.

אז למדנו כאן שני דברים:

דבר ראשון. כל אדם שרוצה להתקדם ביהדות – מוסיף עוד דבר, ואנחנו כולנו משתדלים להוסיף. יש קיטרוג למעלה בין המלאכים: קנאה, עין הרע, יוצא להם העיניים, כואב להם: "התורה נמצאת רק אצל היהודי הזה ואנחנו המלאכים לא יכולים לקיים את התורה." לכן בגלל הקיטרוג הזה, אנחנו בני־אדם צריכים שמירה.

ובכוח מה הם מקטרגים? – זה הדבר השני, בכוח זה שאתה לא צדיק גמור. ולכן הם אומרים אותם האומרים, מקטרגים על האדם: "אינו ראוי לזה, מה הוא ראוי? הבן־אדם הזה לא היה ראוי לשמור שבת ככה, לא היה ראוי לבוא לשיעור זוהר. פתאום הוא רוצה לקחת על עצמו זוהר. האדם הזה לא היה ראוי להניח תפילין של רבינו תם, הוסיף על עצמו גם תפילין של רבינו תם. האדם הזה לא היה ראוי לעשות מצווה זאת והוסיף וכו'." גם ברוחניות ככל שבן־אדם הולך לקיים תורה ומצוות יש יותר עין הרע של המלאכים עליו. אבל בזה אין לנו חשש – הקדוש־ברוך־הוא מגן ושומר עלינו, ויש הרבה מילים בתפילה שיש בהן צופן כנגד העין הרע של המלאכים, כשם שיש בני־אדם שמנסים לכסות את עצמם, כך גם יש צופן בתפילה.

יש הרבה מילים בתפילה שיש בהן צופן כנגד העין הרע של המלאכים

בסיפורים הבאים דוגמאות – כיצד בני־אדם מנסים לכסות את עצמם:

היה זקן תימני אחד בגיל מאה שראה טוב מאוד – שש־שש. הוא חשש שאנשים יגידו: "אדם מבוגר, ככה הולך בלי משקפים, מי יודע איזה עיניים יש

לו?" אז רצה לכסות את עצמו מפני עין הרע. מה עשה? לקח משקפיים ושם עדשה רגילה.

איך התגלה הדבר? הוא היה עולה לתורה בבית הכנסת, פעם עם משקפיים, פעם בלי משקפיים וקרא מצוין וגם גילה את הסוד למישהו.

מובא בספר התולדות של רבי יוסף חיים זונפלד זצ"ל:

היה זקן אחד בירושלים שהיה בריא על רגליו כמו שור והלך עם מקל. לא שהיה צריך את המקל מצד עצמו, אלא כנגד עין הרע שאנשים לא יגידו: "תראו את הזקן הזה, איך הוא הולך ככה בכוחות עצמו?" אז הוא רצה לכסות את עצמו, לכן הלך עם מקל.

כשם שבני־האדם צריכים לכסות את עצמם מפני עין הרע (והם עשו בחכמה מה שהם עשו), כך גם ברוחניות.

לא רק על הגוף צריך לכסות את עצמו. אם למדת תורה ואתה מתפלל ורוצה להתקדם, יש עין הרע של המלאכים. איך תכסה את עצמך? – הקדוש־ברוך־הוא מכסה עליך. דרך מה? – דרך התפילות.

בתפילה יש הרבה פסוקים שהן כנגד עין הרע של מלאכים, כמו קריאת המזמור "יֵשֶׁב בְּסֶתֶר". כל הפרק של "יֵשֶׁב בְּסֶתֶר עֲלִינוּ" כולו שמירה כנגד עין הרע של המלאכים (על יסוד זה ראה שיעור מס' 225: מזמור יושב בסתר).

הפסוק: "וַיְהִי נֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כֹּנֶנָּה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כֹּנֶנָּהוּ" הוא שמירה כנגד עין הרע.

כשעם ישראל עשו את המשכן, משה רבינו בירך את עם ישראל בפסוק: "וַיְהִי נֹעַם". הפסוק הזה יש בו שמירה כנגד עין הרע, וזאת סגולה לומר לפני תפילה: "וַיְהִי נֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כֹּנֶנָּה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כֹּנֶנָּהוּ". יש הרבה סגולות לכן לא כדאי לדלג על קטעים בתוך התפילה.

בפרט, צריך שמירה מפני עין הרע במוצאי שבתות. מוצאי שבתות זה הזמן שכל המזיקים והמקטרגים שהיו קשורים כל יום השבת בנוקבא דתהומא רבא (סגרו עליהם מיום ששי עד מוצאי שבת), יוצאים עכשיו לעולם במוצאי שבת. וכשהם יוצאים אחרי מעצר של יום, הם מחפשים את מי לטרוף? רחמנא ליצולן.

מה הדרך שלנו להינצל מהעין הרע שלהם? – כשאתה אומר: "וַיְהִי נֹעַם", "יֵשֶׁב בְּסֶתֶר" במוצאי שבת, אתה סותם את העין הרע שלהם.

כל הפרק של "יֵשֵׁב בַּסֵּתֶר עֲלִיוֹן"
כולו שמירה כנגד עין הרע של המלאכים

פסוק "וַיְהִי נֶעַם" (תהילים פרק צ)

יז. "וַיְהִי נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כֹּנֶנָּה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כֹּנֶנָּהוּ".

מזמור "יֵשֵׁב בְּסֹתֶר" (תהילים פרק צא)

- א. יֵשֵׁב בְּסֹתֶר עֲלִיוֹן; בָּצַל שִׁדְי יִתְלוֹנֵן.
- ב. אָמַר לֵה' מַחְסִי וּמַצֻּדָּתִי; אֱלֹהֵי אֲבֹטָח בּוֹ.
- ג. כִּי הוּא יִצִּילָךְ מִפֶּחַ יָקוֹשׁ; מְדַבֵּר הוֹוֹת.
- ד. בְּאַבְרָתוֹ יִסֹּף לָךְ; וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה; צָנָה וְסִחְרָה אָמַתּוֹ.
- ה. לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה; מִחֶץ יַעֲוֶף יוֹמָם.
- ו. מְדַבֵּר בְּאָפֶל יִהְיֶה; מְקַטֵּב יִשׁוּד צָהָרִים.
- ז. יִפֹּל מִצִּדָּךְ אֶלֶף וּרְבָבָה מִיְמִינֶךָ; אֱלֹהֶיךָ לֹא יִגָּשׁ.
- ח. רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֹט; וְשִׁלְמַת רָשָׁעִים תִּרְאֶה.
- ט. כִּי אַתָּה ה' מַחְסִי; עֲלִיוֹן שְׁמֹתָ מְעוֹנָךְ.
- י. לֹא תֵאָנָה אֱלֹהֶיךָ רָעָה; וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאַהֲלֶךָ.
- יא. כִּי מִלֵּאכָיו יִצֹּה לָךְ; לְשֹׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ.
- יב. עַל כַּפִּים יִשְׁאוּנֶךָ; פֶּן תִּגָּף בְּאֶבֶן רִגְלֶךָ.
- יג. עַל שַׁחַל וּפֶתֶן תִּדְרֹךְ; תִּרְמָס כְּפִיר וְתַנִּין.
- יד. כִּי בִי חֵשֶׁק וְאַפְלִטָהוּ; אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יִדַּע שְׁמִי.
- טו. יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ — עָמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה; אֲחַלְצֶהוּ וְאֶכְבֹּדֶהוּ.
- טז. אֶרְךָ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ; וְאַרְאֶהוּ בִּישׁוּעָתִי.

על כך הקטע הבא בווהר הקדוש [מקור המאמר בווהר הקדוש, פרשת בראשית, דף יז ע"ב בדילוג, בבואורינו כרך א, עמ' ריח-ריט]:

הַבְּדִלָּה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, מִפְּרֵשׁ עֲנִין הַהִבְדֵּלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת שֶׁהוּא כְּדִי לְהַבְדִּיל, בֵּין אֲנִי

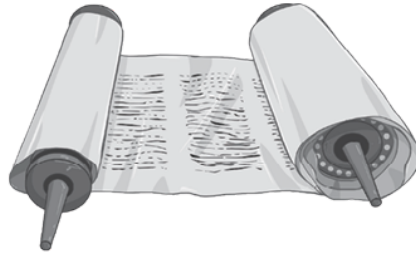
דְּשִׁלִּיטִין בְּיוֹמֵי חוֹל, שֶׁהֵם כּוּחוֹת הַחִיצוֹנִים שֶׁהָיוּ נִחְבָּאִים כָּל יוֹם הַשַּׁבָּת בְּנוֹקְבָא דְתֵהוּמָא רַבָּא, לְשַׁבָּת, לְבִין כּוּחוֹת הַקְּדוּשָׁה הַשּׁוֹלְטִים בַּשַּׁבָּת.

וְכֵד נִפְיָק שַׁבָּת סְלִקָא מִגִּיהֶנֶם חַד סְטָרָא מַעֲיָנָא בִּישָׂא, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת עוֹלָה מִהִגִּיהָנוּם מִשְׁחִית אֶחָד הַמְּמוֹנָה עַל עֵין הָרַע וְרוּצָה לְהָרַע, חֶסֶם וְשִׁלּוּם, לְיִשְׂרָאֵל. מִתִּי? בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת. דִּהִינּוּ, דְּבָעָא לְשִׁלְטָאָה. אֲבָל בְּשַׁעֲתָא דְאַמְרִין יִשְׂרָאֵל וּמַעֲשֵׂה יְדִינּוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ, אֲבָל בַּשַּׁעָה שִׁיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים פִּסּוֹק זֶה, לִפִּי שְׂאֵמֶר אוֹתוֹ מִשָּׁה כִּשְׁהִבִּיאוּ אֵלָיו אֵת הַמִּשְׁכָּן, כִּשְׁבָּרְכֶם שֶׁלֹּא תִשְׁלוּט עֵין הָרַע בַּמַּעֲשֵׂה יְדִיכֶם. לָכֵן לֹא יִכּוֹל (זֶה הַמְּמוֹנָה) לְהָרַע לְיִשְׂרָאֵל בְּעֵין הָרַע כִּשְׂאוֹמְרִים פִּסּוֹק זֶה.

הַהִבְדָּלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת
הִיא כְּדִי לְהַבְדִּיל
בֵּין כּוּחוֹת הַחִיצוֹנִים הַשּׁוֹלְטִים בְּיוֹמֵי חוֹל
שֶׁהָיוּ נִחְבָּאִים כָּל יוֹם הַשַּׁבָּת
בְּנוֹקְבָא דְתֵהוּמָא רַבָּא,
לְבִין כּוּחוֹת הַקְּדוּשָׁה הַשּׁוֹלְטִים בַּשַּׁבָּת

כִּמָּה חֶכֶם אוֹתוֹ בֶּן־אָדָם שֶׁמִּתְפַּלֵּל עֲרֵבִית בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת. כִּמָּה חֶכֶם הָאָדָם שֶׁבְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת מִתְפַּלֵּל עֲרֵבִית שֶׁל מוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּצִיבּוֹר. כּוֹחַ צִיבּוֹר מִגֵּן עָלָיו מִפְּנֵי עֵין הָרַע וּמִכֶּמָּה נֹזְקִים בְּמִשְׁךְ הַשַּׁבּוּעַ. שֶׁלֹּא יֹאמֶר אָדָם: "מוֹצָאֵי שַׁבָּת תִּתְפַּלֵּל בְּבֵית, תִּתְפַּלֵּל שֶׁם." – לֹא! תִּתְפַּלֵּל בְּצִיבּוֹר, מִלָּה בְּמִלָּה – שְׁמִירָה כְּנֶגֶד נֹזְקִים וְעֵין הָרַע שֶׁל כָּל הַשַּׁבּוּעַ כּוֹלּוֹ, רַחֲמָנָא לִיעֲלֵן.

במוצאי שבת תתפלל בציבור, חילה במילה – שמירה כנגד נזקים ועין הרע של כל השבוע כולו

יש דברים שאנחנו עושים אותם שחור, כאילו שחור כדי שניצל מפני עין הרע. איך נאמר על אשתו של משה רבינו: "הָאִשָּׁה הַכֹּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח".

ציפורה הייתה כושית? לאשתו של משה רבינו קראו ציפורה לוי. משה רבינו היה לוי. אומרים חז"ל: ציפורה אשתו של משה רבינו הייתה יפהפיה, אלא מפני וכנגד עין הרע קראו לה: "הָאִשָּׁה הַכֹּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח". כמו כושי שחור גינו את זה, אבל זאת בכדי להינצל מעין הרע.

ככה גם אומרת השכינה הקדושה: "שְׁחֹרָה אָנִי וְנֹאנָה". אני שחורה, אבל זה לא האמת, רק כלפי חוץ אני מספרת שאני שחורה, אבל אני נאווה מכולן. הכול בכדי להינצל מפני עין הרע.

וזה הסוד גם בתפילות שלא יקנאו בנו המלאכים, אנחנו אומרים חלק מהתפילות בארמית כי המלאכים לא משגיחים בלשון ארמית. כל התפילות הכי קדושות תרגמנו אותן לארמית כדי להינצל מעין הרע של המלאכים.

על כך בקטע הבא – הקדיש [מקור המאמר בזהר חדש, שיר השירים, דף פה ע"א בדילוג, בביאורינו כרך ג, עמ' רח]:

ואמר עוד, לְאִינוֹן דְּלִבְר אֶמְרַת דְּאִיהִי שְׁחֹרָה, לאותם המלאכים שמבחוץ אומרת השכינה שהיא שחורה, דהיינו, מְסֻטָּרָא דְכְּלִילוֹ דְלִתְתָּא, מצד התקללותה שלמטה, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁגָּחוֹן בְּעֵינָא בִישָׁא לְקֻטְרָגָא לְתַתָּא, בשביל שלא יסתכלו בעין הרע לקטרג על התחתונים, לומר: שאינם ראויים שהשכינה תתקשט ותתייחד על ידם. דְּהָא לִית לֹון קִנְיָה אֶלָּא בְּתַתָּא, כי אין קנאה למלאכים אלא בתחתונים, דְּכִד תַּתָּאִי אִינוֹן בְּעֵילוּיָא, כי כשהתחתונים במדרגה עליונה, אִינוֹן מְקַנְאֵן לֹון יְתִיר מְכֻלָּא, הם מקנאים אותם, יותר מכל.

וזהו הטעם שתיקנו חז"ל: לומר קדיש בלשון ארמית. שאין המלאכים מבינים אותו כדי שלא יקנאו בנו המלאכים, לפי שהוא תפילה נאה ושבח גדול לקדוש־ברוך־הוא.

רוצים להינצל מעין הרע של המלאכים – תאמרו את הקדיש בארמית.

גילינו את הסוד. יש תפילות שייסדו אותם כחותם, כנגד עין הרע של המלאכים.

לדוגמה, מובא בספר אורה ושמחה, כותב שם הרב מבארניב: סוד גדול יש באגדה של פסח, אחרי שקוראים את כל ההגדה מהתחלה לסוף, שרים שיר: "חַד גְּדִיָּא. חַד גְּדִיָּא. דְּזָבִין אֲבָא בְּתַרֵּי זִוְיָ. חַד גְּדִיָּא. חַד גְּדִיָּא". כל החד גְּדִיָּא הזה, יש בו סודות נסתרים כנגד עין הרע של המלאכים, שלא יקטרגו עליך שישבת כל ליל הסדר ואמרת אותו בכובד ראש. להינצל מהעין הרע שלהם, פניש סופי, בוא תגיד: "חַד גְּדִיָּא". יש בפנים, יוצא מהאותיות, חילופי האותיות, משתנים שם כל מיני דברים וזה עושה את התיקון.

שיר החד גְּדִיָּא, יש בו סודות נסתרים כנגד עין הרע של המלאכים

אתן לכם דוגמה למה זה דומה: אדם לקח ויטמין. כל אחד מאיתנו שלוקח ויטמין יודע ממה מורכב הוויטמין, בדיוק כמה מינון שמו מכל דבר? כל מרכיב בוויטמין מורכב מעוד כמה וכמה מרכיבים ומרכיבי־מרכיבים וכו'. אתה לוקח את הכדור הזה, את החמש מיליגרם הזה, את הגרם הזה וזה נותן לך ויטמין, אבל אתה מאמין שיש בו הרבה חילופים ושינויים, הרתיחו וכו' – זוהי תרופה. ככה הרבה חלקים בתפילה הם תרופות, הם סגולות כנגד העין הרע של מלאכים, כנגד עין הרע של בני־האדם להינצל.

אחת הדוגמאות לזה, כשאנחנו אומרים: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד". מה אמרת? – "שמע ותבין עם ישראל, הקדוש־ברוך־הוא הוא אלוקינו, הקדוש־ברוך־הוא הוא אחד." אחר כך אתה אומר בלחש: "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

**בקול רם: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד".
בלחש: "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".**

ראשית עלינו לדעת, זה שאנחנו אומרים בלחש: "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", כדי להינצל מעין הרע של המלאכים גם כן. לכן אתה לא אומר את זה בקול רם כי זה השבח של המלאכים. רק ביום כיפור אתה אומר אותו

בקול רם, מכיוון שביום כיפור אנחנו דומים למלאכים בכל מעשינו, אז אנחנו אומרים בקול רם: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד".

אבל יש כאן עוד סוד. כמו שאמרת: "שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד", אמרת שהקדוש ברוך הוא הוא אחד, היה ראוי שנבוא ונאמר: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם אחד", שגם שם כבוד מלכותו של הקדוש ברוך הוא לעולם — הוא אחד. תמיד הוא אחד, אין יותר ממנו. למה אתה אומר "ועד" ולא אומר "אחד"? המאמר הבא בזהר הקדוש יאמר לנו (זה אומנם מאמר של סוד, אבל אני קצת עידנתי אותו): כשאתה אומר את המילה: "אחד", זה המילה: "ועד". החלפנו פה אותיות, איך? ה"ד' בסוף נשארה אותו דבר, "אחד" נגמר ב"ד", "ועד" נגמר ב"ד". מה נשאר לך עכשיו ב"ועד"? ו' ו"ע. איך ו' ו"ע של "ועד" זה כמו א' ו"ח של "אחד"? בוא אני אסביר לך [מקור המאמר בזהר הקדוש, פרשת תרומה, דף קלד ע"א בדילוג, בביאורינו כרך ז, עמ' צד-צה]:

וְאִי תִימָא הָא כְּתִיב אֶחָד לְעִילָא, אם תאמר, הרי כתובה המילה: "אחד" רק למעלה,

דהיינו בפסוק: "שמע ישראל", וּלְתַתָּא לָא כְּתִיב אֶחָד, ולמטה דהיינו בפסוק: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", לא כתוב מילת "אחד". והלא כל עיקר הייחוד הוא שיהיה "אחד" למעלה ו"אחד" למטה. אז גם תגיד ב"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם אחד". ומתריך: "ועד" הוא "אחד", בחילופי אותון. מילת "ועד" נעשית מילת "אחד" בחילוף אותיות. למה? כי ו' מתחלפת ב'א' בחילוף ההו". יש צירופי אותיות שכל א' יכולה להיות ה', ו' או י'. ח' מתחלפת ב'ע', באותיות אחע"ה.

חילופי אותיות מורים על התלבשות והסתרת הענין, וּבְגִין דְּלָא תִשְׁלוּט עֵין הָרַע, כדי שלא תשלוט עין הרע של הנוקבא דסטרא אחרא שיש לה עין הרע ומר תמיד והיא יכולה בעינה הרעה לשלוט בקדושה. לכן, אֲנִן מְחַלְפִי אֲתוֹנוֹן, אנו מחלפים את האותיות של "ועד", במקום "אחד" עושים את זה "ועד". דְּלָא אֲמַרִינן אֶחָד בְּאַתְגְּלִיָּא, שאין אנו אומרים "אחד" בגלוי כדי שהסטרא אחרא לא ירגיש בענין הייחוד ולא יבוא לבלבל את השמחה.

עד מתי ימשך ככה? אבל, וּבְזִמְנָא דְּאֲתִי דִּיתְעַבֵּר עֵין הָרַע מַעְלָמָא וְלָא תִשְׁלוּט, לעתיד לבוא שתבטל העין הרע מן העולם ולא תשלוט עוד. למה? — כולנו נהיה צדיקים, אז אין שייכות לעין הרע ואין סטרא אחרא. כִּדִּין יִתְקַרֵי אֶחָד בְּאַתְגְּלִיָּא, אז תיקרא אחד בגלוי. בְּגִין דְּהַשְׁתָּא דִּהְיוּ סְטָרָא אַחְרָא אֲתִדְבֵּק בְּהֶדְהָ, לפי שעתה שהסטרא אחרא נדבק עימה, לָא אִיהִי אֶחָד, אין היא אחד לבדה, אֶלָּא דְּאֲנִן מִיַּחְדִּין לָהּ בְּלִחְיִשׁוֹ בְּרָזָא דְּאַתְוֹנוֹן אַחְרָנִין וְאַמְרֵי וְעַד, אלא שאנו מייחדים אותה בלחש, בסוד אותיות אחרות ואומרים "ועד". אֲבָל בְּזִמְנָא דְּאֲתִי דִּיתְפָּרֵשׁ הָיוּ סְטָרָא מִינָהּ וִיתְעַבֵּר מַעְלָמָא, אבל לעתיד לבוא, שייפרד הסטרא אחרא ממנה ויתבטל מן העולם, כִּדִּין יִתְקַרֵי אֶחָד וְדָאִי, אז תיקרא "אחד" ודאי, דְּלָא יִהְיֶה בְּהֶדְהָ שׁוּתְפּוֹ וְדְבִיקוֹ אַחְרָא, שלא יהיה עימה שותפות דבקות אחרת.

וזה סוד הפסוק: כִּמְהָ דְּאֲתָ אֲמַר, כמו שנאמר: בַּיּוֹם הַהוּא, דהיינו לעתיד לבוא, יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, ואז האיחוד יהיה, בְּאַתְגְּלִיָּא בְּהֶדְיָא, וְלָא

בְּלִחְיֹשׁוֹ, וְלֹא בְּרָצָא, בגלוי ובפרסום, לא בלחש ולא בסתר, יהיה השם אחד ושמו אחד. גם "שמע ישראל" אחד וגם "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם אחד", אבל כרגע להינצל מעין הרע של המלאכים, הפכת "נְעֻד".

תראו עד איפה הדברים מגיעים? לצערנו, אנחנו היום בגלות, הסטרא אחרא שולטת, עין הרע שולטת, רחמנא ליצלן. צריך כיסוי, צריך זהירות, אפשר לנו להתכסות. כמה שפחות עבירות, ככה בן־אדם נזהר מעין הרע.

סיכום תמציתי קצר ומשם נגש לחותם של השיעור שלנו: איך מברכים בכלל אחד את השני? אנחנו למדנו כעקרון – יש מציאות כזאת שנקראת עין רעה, רחמנא ליצלן. מי הוא האדם המסוגל יותר לתת את העין רעה? – אדם שחוטא. ככל שאדם חוטא יותר הוא הופך להיות כלי וצינור להמשיך את שפע הסטרא אחרא ואת החבלה בעולם, רחמנא ליצלן. לעומת זאת למדנו, איך אתה תינצל מאחד כזה? – הסגולה: **כמה שפחות לבוא איתו במגע**, כמה שאתה יכול להישמר, להיזהר ולהתכסות. אם אתה הולך עם הילד שלך בעגלה, **תכסה אותו עם חיתול מלמעלה**, כמה שפחות יראו אותו אנשים – אתה ניצל. כמה שאפשר פחות, שלא יסתכלו כך אותם אנשים שהם בעלי עין לא טובה והם אנשים חוטאים, רחמנא ליצלן. **אל תפרסם את הנכסים שלך, אל תפרסם את הגבורה שלך**. השתדל ככל האפשר להסתיר ולטשטש. "אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין". זה באופן גשמי. ובאופן רוחני, מכיוון שאם היינו צדיקים גמורים אז בשום אופן, לא יכול לשלוט בנו העין הרע. אלא היות ואנו לא צדיקים גמורים ואנחנו: "אין צדיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחָטָא". גם אם חטאת ואתה בתהליך של תשובה, אבל עדיין לא נתקן הכול, לכן אנחנו צריכים שמירה ושמירה גדולה.

יש לנו עצות. והעצות החכמות הן:

- א. **ללבוש ציצית**, בגד של ציצית שהוא אור מקיף. והזהר **הקדוש העיד: כל אדם שלובש ציצית יש לו שמירה מעין הרע**. זה עדותו של רבי שמעון בר יוחאי.
- ב. **תהיה ירא שמיים ואל תסתכל במקומות אסורים**, בפריצות וכו'. ככל שתמעיט להסתכל בזה, כך פחות ייכנס בך עין הרע.

בגלל מה מגיע עין הרע, על-ידי איזה דיבור ושבח?

יש אנשים שאפילו לא מתכוונים לעשות לך עין רעה, אבל הם מזיקים בעצם הדיבור שלהם, אפילו אם הם מברכים אותך, רחמנא ליצלן. איך אנחנו ניזהר גם מאנשים כאלה? או במילים אחרות, עזוב את האנשים האלה, איך אני בעצמי אנהג כשאני רוצה לברך מישהו, שאני לא אתן בו עין רעה? נניח: "אין צדיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יַחֲטָא". אדם עבר עבירה, ועכשיו הוא מברך מישהו ואומר לו משהו שגורם לו עין הרע.

נלמד קודם בזהר הקדוש, ברכה של רב המנונא סבא ובזכות הברכה שלו, יהי רצון שנזכה כולנו לברכה הזאת! [מקור המאמר בזהר הקדוש, פרשת נשא, דף קמז ע"ב בדילוג, בביאורינו כרך יב, עמ' תכג]:

וּבִרְכָתָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא הָכִי אָמַר, כשרב המנונא סבא בירך אחד מישראל, כך היה אומר, איך היה מברך: קִדְּשָׁא בְרִיךְ הוּא יִפְקַח עֵינֹי עֲלֶיךָ, הקדוש־ברוך־הוא יפקח עיניו עליך לטובה להמשיך עליך ברכות. הקדוש־ברוך־הוא יפקח את עיניו עלינו ועל כל אחינו בית ישראל לטובה, להמשיך עלינו ברכות.

בואו ונבין כלל, כאשר בא בן־אדם ומשבח את חברו: "ברוך השם, יש לך אוטו יפה, איזה אוטו יפה קנית, איזה בית יפה עשית, איזה ילד מתוק, איזה נעליים יפות קנית!?" כשבן־אדם משבח מישהו, באותו רגע הוא מגביל לו את השפע מהשמיים ומכניס בו עין הרע, אפילו אם הוא לא מתכוון להכניס בו עין הרע. עצם הדיבור שבן־אדם משבח דבר מסוים — הגביל את הדבר והוציא אותו מהאור האלוקי, אפילו שהוא לא התכוון להכניס בו עין רעה, כלל ועיקר.

אדם שעבר עבירה,
ועכשיו הוא מברך אותך –
גורם לך עין הרע
גם בלי להתכוון

כשבן־אדם משבח מישהו,
באותו רגע הוא מגביל לו את השפע מהשמיים
ומכניס בו עין הרע

איך ניצלים מזה?

הזוהר הקדוש מלמד אותנו פטנט: אותו אדם שמשבח, יברך אותך, יודה לקדוש־ברוך־הוא שנתן לך ויוסיף ברכה: "הקדוש־ברוך־הוא ברכה יוסיף עליך. איזה ילד מתוק? ברוך השם והקדוש־ברוך־הוא יעזור שיגדל לתורה, לחופה ולמעשים טובים." תוסיף ברכה על השבח ואז יהיה קיום לאותו דבר ולא ייכנס בו עין הרע.

על כך המאמר הבא בזוהר הקדוש [מקור המאמר בזוהר הקדוש, פרשת במדבר, דף קיז ע"ב

בדילוג, בביאורינו כרך יב, עמ' ח-ט]:

תָּא חֲזִי, הָאִי מָאן דְּאָמַר שְׁבַחָא דְּחִבְרִיָּה, בּוֹאוּ וּרְאֵה, מִי שְׁמִסְפֵּר שְׁבַחוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, כְּגוֹן שֶׁהוּא חָכֵם, גָּדוֹל, יָפֵה תּוֹאֵר, אִישׁ מוֹצֵלַח וְכדומה. כֹּל דְּבַר שֶׁאֵתָּה מְשַׁבַּח. אִנּוּ דְּבִנְיָוִל, אוֹ שְׂאוֹמֵר שִׁישׁ לוֹ הִרְבֵּה בָּנִים טוֹבִים. אִיזָה יִלְדִים צְדִיקִים יֵשׁ לוֹ, אִיזָה יִלְדִים חֲכָמִים יֵשׁ לוֹ. אִנּוּ דְּמַמְוִנִיָּה, אוֹ שִׁישׁ לוֹ הִרְבֵּה מִמּוֹן וְעִשִּׁירוֹת וְהוּא לֹא מִתְכוּוֹן לְהִזִיק בֵּה. בְּעֵי לְבָרְכָא לֵיהּ, צְרִיךְ לְבָרֵךְ אוֹתוֹ מִיד, מִצַּד הַחֲסֵד שְׂבִימִין. וְלֹאֲדָאָה עֲלֵיהּ בְּרָכָאן, לְהוֹדוֹת עַל הַבְּרִכוֹת, מִצַּד הָאוֹת שְׁבַשְׁמָאֵל. לְהוֹרוֹת שֶׁהִשְׁמָאֵל גַּם כֵּן תּוֹדָה עַל הַבְּרִכוֹת. לְמָה?

כִּי הִנֵּה טֶרֶם שִׁימְנָה אָדָם שְׁבַח חֲבֵרוֹ. לְפָנֶי שְׁמִישָׁהּ פּוֹתַח אֶת הַפֶּה בְּכָלֵל לְדַבֵּר עַל מִישָׁהּ, הוּא מִתְקִיִּים בְּשָׁלוֹ, חִיִּילוֹ וְהוֹנוֹ פּוֹרָה מְשׁוֹרְשׁוֹ הַעֲלִיּוֹן וְאֵין בְּכוֹחַ הַחִיצוֹנִים לְהַאֲחִזּוֹ בּוֹ.

כֹּל עוֹד לֹא דִיבַרְתָּ עַל בֶּן־אָדָם, הַשְׁפַּע מִמִּשְׁיַךְ עָלָיו מִהַשְׁמַיִם, אֲבָל כְּשֶׁזָּה מְסַפֵּר בְּשְׁבַחוֹ, מְעוֹרֵר אֶת הַחִיצוֹנִים לְהַתְקַנְאוֹת בּוֹ וּלְהַמִּיתוֹ, רַחֲמָנָא לִיצְלָן. עֲכָשׁוּ הוּא מִמַּעֵיט אוֹתוֹ, וְאֵין תְּקֵנָה אֵלָּא בְּמִגֵּן הַבְּרִכוֹת. אוֹתוֹ אַחַד שְׂאוֹמֵר אֶת הַשְּׁבַח — יְבָרֵךְ אוֹתוֹ עֲכָשׁוּ.

מִנְלָן, מִנִּין לָנוּ דְּבַר זֶה? וְאָמַר: מִמַּשָּׁה, דְּכְתִיב וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב, הוּא אָמַר: תִּרְאוּ כִּמָּה אַתֶּם עִם יִשְׂרָאֵל רַבִּים. לְבָתֵּר מֶה כְּתִיב, מֶה כָּתוּב אַחֵר כֵּן, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אֲבוֹתֵיכֶם יוֹסֵף עָלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, וְיִבְרַךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם.

הִנֵּה, תִּרְיִן בְּרָכָאן הָיוּ, שְׁתֵּי בְּרִכוֹת הֵיוּ כָּאֵן. תָּד, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבוֹתֵיכֶם יוֹסֵף עָלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, הָאֵ תָּד, הִרִי בְּרָכָה אַחַת. לְבָתֵּר, אַחֵר כֵּן אָמַר לָהֶם: וְיִבְרַךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם, דִּהִינּוּ, לֹאֲדָאָה עֲלֵיהֶם בְּרָכָאן

עַל בְּרִכָּאן, להודאה, להודות עליהם ברכות על ברכות. והם שני דברים: אחד לברך אותם והשני להודות על הברכות. והרמז מפרש שמילת "להודאה" פירושו: לזרוק ולהשליך עליהם ברכות. אדם מברך את השני: "ברוך השם, הקדוש־ברוך־הוא נתן לך בית יפה, בית נאה וכו'."

**כשאתה מברך מישהו,
תוסיף ברכה על השבח
ואז יהיה קיום לאותו דבר ולא ייכנס בו עין הרע**

אגב, יש טיפשים שעושים חנוכת הבית לדירה חדשה שקנו או בנו, אבל עושים מסדר תערוכה לבוא ולהראות לכולם: "אתה רואה, פה הוצאתי מרפסת, פה עשיתי חדר צדדי, למעלה יש נישא." וכו'.

מה אתה צריך לסקור את נכסיך בעיני כל יוצא ובא? אתה מכניס עין רעה בתוך ביתך, רחמנא ליצלן. מה אתה צריך לדבר הרבה? צריך לעשות חנוכת הבית, תעשה חנוכת הבית באיזה פינה בסלון, שלום על ישראל. מה אתה צריך להתפאר ולהראות להם את כל הפינות שבבית ואת כל החדרים.

אבל מלבד זה, אנחנו אומרים, למרות שאתה לא הראת, בא מישהו ומתחיל לשבח אותך, אפילו "ברוך השם" הוא אומר לך: "איזה בית יפה בנית, ברוך השם," "איזה אוטו יפה קנית," "איך סידרת את זה טוב, איך עבדת טוב" וכו'. באותו רגע הוא הוציא אותך מברכת שמייים, הוא הגביל את השפע ואפילו לא התכוון לרעה, אלא מה הוא צריך לעשות כדי להמשיך את השפע: "ברוך השם שנתן לך הקדוש־ברוך־הוא ויוסיף עליך ועל זרעך, ותינה לאלפי שנים." – יברך אותך.

כשאתה מברך מישהו בדבר מסוים, תוסיף:
"ברוך השם שנתן לך הקדוש-ברוך-הוא
ויוסיף עליך ועל זרעך,
ותיהנה לאלפי שנים."

אבל אומר הזוהר הקדוש:

וְאִי אֵיִהוּ מְנִי שְׂבָחָא דְתַבְרִיָּה, אִם הוּא מוֹנֶה אֶת שְׂבָחוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְלֹא אֲוִדִי
עָלֶיהָ בְּרַכָּאן, ואִינוּ מְבָרֵךְ אוֹתוֹ וּמוֹדֶה עַל הַבְּרָכוֹת, הוּא נִתְפָּס בְּקִדְמִיתָא
מְלֵעִילָא, גַּם אוֹתוֹ אֶחָד נֶעֱנֵשׁ. לֹא רַק שֶׁאֵתָּה נִכְנָס בְּךָ עֵין הָרַע, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, אֲלֵא
גַּם הוּא נִתְפָּס תַּחֲלִילָה מִלְּמַעְלָה. דִּהְיִינוּ שְׁנִיזָק מִחֲמַתּוֹ, כִּי עַל־יְדֵי שְׂמִזְכִּיר שְׂבַח
חֲבֵרוֹ גּוֹרֵם לַהֲזָכִיר לְמַעְלָה אֶת עֲוֹנוֹתָיו וְגוֹרֵם שֶׁתִּשְׁלֹט בּוֹ עֵין הָרַע וּמַעֲוֵרָר
עָלָיו דִּינִים. וְמָה עֹנֵשׁוֹ שֶׁל בֶּן־אָדָם שֶׁמִּכְנִיס עֵין הָרַע, לִכֵּן עֲכָשִׁיו כְּמוֹסֵר דִּין עַל
חֲבֵרוֹ שֶׁהוּא נֶעֱנֵשׁ תַּחֲלִילָה. אֲבָל, וְאִי אֵיִהוּ מְבָרֵךְ לֵיהָ, אִם הוּא מְבָרֵךְ אוֹתוֹ
וּמוֹדֶה עַל בְּרָכוֹתָיו, אִזּוֹ מֵאֲחָד אֶת הַיָּמִין וְהַשְּׂמָאל, עָלָיו לְטוֹבָה. לִכֵּן, הוּא מְתַבְּרֵךְ
מְלֵעִילָא, הוּא מִתְבָּרֵךְ מִלְּמַעְלָה תַּחֲלִילָה.

אדם משבח מישהו
ולא מברך אותו.
הוא נתפס כמוסר דין על חברו
והוא נענש תחילה

אדם משבח מישהו
ומברך אותו,
מאחד את הימין והשמאל, עליו לטובה
והוא מתברך מלמעלה תחילה

מכאן קצת יהיה לנו מושג על מה שאמרו חז"ל: "תשעים ותשע אחוז מתים בעין הרע ואחד כדרך כל הארץ", רחמנא ליצלן. כמה הייזקות באים על בני-אדם מבלי דעת. הם חושבים שהם מברכים וחושבים שהם משבחים: "איזה יופי, איזה זה..." אחרי המילה "איזה יופי", תגיד: "יוסיף השם עליך, יהי רצון שיהיה לך יותר מזה." תמשיך עם ברכות על כל דבר שאתה אומר או שאל תגיד כלום.

וּבִרְכָתָא בְּעִי לְבִרְכָא לָהּ בְּעִינָא טָבָא, וכשאתה מברך את חברך, תעשה את זה מכל הלב. את הברכה צריך לברך בעין טובה, דהיינו שיחפוץ בריבוי הון חברו כדי להעביר מחברו את העין רעה של הסטרא אחרא. וְלֹא בְּעִינָא בִישָׁא, לא

בעין רעה שמצטער אם יש לחברו יותר ממה שיש לו ובעל־כורחו הוא מברך, כי זה גורם קללה, רחמנא ליצלן. ובכלל בְּעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְחִימוּתָא דְּלָבָא, בכל דבר, בין בסיפור שבח רעהו, בין בברכה שיברכהו אחר כך, רוצה הקדוש־ברוך־הוא שיברכו מאהבת הלב ובנפש חפצה, לא מן השפה ולחוץ.

יבוא בן־אדם ויגיד: "טוב אם ככה, אם אומר לו: 'איזה יופי עשית ואיזה זה', נכנס בו עין הרע ואני ניזק תחילה. אז אני צריך לברך אותו לצאת ידי חובה, אז אני אגיד לו איזה מילה טובה וגמרנו." הכוונה היא לא לצאת ידי חובה, אלא כשאתה מברך את החבר, תברך אותו מכל הלב באמת מאהבה.

אם הקדוש־ברוך־הוא מצווה שאנחנו נברך את החבר מכל הלב, כל אדם יברך את חברו מכל הלב. על אחת כמה וכמה, צריך להודות לקדוש־ברוך־הוא מכל הלב.

על כך בקטע האחרון בזוהר הקדוש:

וְמָה מֵאֵן דְּמִבְּרַךְ לְחִבְרִיהּ, וְמָה שֶׁמִּבְּרַךְ אֶת חֲבֵרוֹ, בְּעֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיבְרַךְ לִיהּ בְּעֵינָא טָבָא בְּלָבָא טָבָא, רוצה הקדוש־ברוך־הוא שיברך אותו בעין טובה ובלב טוב. מֵאֵן דְּמִבְּרַךְ לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה דְּבְעֵי עֵינָא טָבָא וְלָבָא טָבָא וְרְחִימוּתָא דְּלָבָא, כל שכן, מי שמברך לקדוש־ברוך־הוא בוודאי שצריך לברך בעין טובה, בלב טוב ובאהבת הלב. הרי זה כלל גדול בכל הברכות שמברכים לקדוש־ברוך־הוא, שלא יכוון בשביל עצמו, אלא שיתברכו המאורות העליונים. בְּגִין כֵּךְ, כתוב: "וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ". פירושו, שתברכו מאהבת הלב ובנפש חפצה.

כשאתה מברך מישהו
אל תברך אותו כלצאת ידי חובה,
אלא תברך אותו
מכל הלב

סיום

את השיעור הזה אני רוצה לחתום בנקודה זו. השיעור הזה שמסרתי לפניכם היום הוא שיעור יוצא מן הכלל. למה? בדרך כלל, בכל השיעורים שאני מלמד, אני מתבלין עם הרבה מובאות בדברי חז"ל, במדרשים, בגמרא ובהלכה. וכל קטע וקטע בזוהר הקדוש אני מעטר אותו מלמעלה, מלמטה ומכל הצדדים.

בשיעור זה נהגתי אחרת. הנחתי את כל דברי חז"ל ואת כל דברי המפרשים ונקטתי בלימוד מתוך ספר הזוהר הקדוש בלבד בנושא הזה, וזאת להראות את הצד של הזוהר הקדוש. תראו איך רק בזוהר הקדוש יש ים של מושגים בנושא הזה.

זה לא עניין מיסטי, לא צריכים בגלל השיעור הזה להיות משוגעים עכשיו ועל כל דבר להגיד: "שההוא לא יכניס לי עין הרע." ואתה תתכסה ותתחבא.

כבר כתב רבינו הפלא יועץ: צריך אדם להזהר שלא יפגע באחרים, שעכשיו לא יברח מאנשים בגלל זה וכתוצאה מכך אנשים יפגעו בגללו. צריך להיות חכם שלא יבוא על חשבון הזולת, שלא תהיה מתכבד בכבוד חברו, שלא מלבין פני חברו ברבים. צריך להיות חכם בכל עניין ועניין.

דברים רבים נאסרו מפני עין הרע: שני אחים לא עולים אחד אחרי השני לספר תורה, אבא ובן לא עולים אחד אחרי השני לספר תורה, וכנ"ל הלכות רבות שנאספו בספרי הפוסקים שלא נגעתי בהם בשיעור הזה.

אבל יש מציאות בעולם כזאת והשורש של הכול – כמה שאדם חוטא יותר, הוא בעל עין הרע גדול יותר, הוא צינור לרשע ולטומאה יותר, רחמנא ליצולן. וכמה שבן-אדם משתדל לפרוש מחטאים שלא לזון את עיניו, לא ליהנות מדברים האסורים ולקחת עליו חפצי מצווה, ציצית של מצווה, אור רוחני יותר – זה האור, זאת ההילה הרוחנית שמקיפה את האדם ושומרת אותו.

אומר רבינו האר"י ז"ל: הציצית זה אור מקיף. זאת הילה המקיפה את האדם מכף רגל ועד ראש ושומרת על האדם בכל עת ובכל רגע. ובזוהר הקדוש למדנו, שומרת אותו מפני עין הרע.

יהי רצון שיקוים בנו מה שכתוב בתפילה שבכל יום בבוקר אנחנו אומרים: "יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעַי פְּנִים. וּמַעֲזוֹת פְּנִים. מֵאֲדָם רָע. מֵיֵצֵר רָע. מִחֶבֶר רָע. מִשֹּׁכֵן רָע. מִפֹּגַע רָע. מֵעֵין הָרָע".

בעזרת השם יתברך, הקדוש־ברוך־הוא ישגיח עלינו ועל כל אחינו בית ישראל בעינא טבא ופקיחא, בן פורת יוסף, בן פורת עלי עין. אמן כן יהי רצון!

רבי חנניא בן עקשיא אומר: רצה הקדוש־ברוך־הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר: "יהו"ה חֶפֶץ לְמַעַן צְדָקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיֹּאדִיר".

שיעורי הרב ברחבי הארץ

שיעורים קבועים מתקיימים:

צפון:

טבריה – יום שני (כל שבוע)

רחוב הנביאים 50, טבריה

בית הכנסת "בית אל"

שעה 19:30

עזרת נשים פתוחה.

מרכז:

אור יהודה – יום שלישי (כל שבוע)

רחוב מרדכי בן פורת 28, סמטת אפרים גואטה

בית הכנסת "שבת אחים"

בחורף בשעה 19:30 – בקיץ בשעה 20:00

עזרת נשים פתוחה.

הרצליה פיתוח – יום חמישי (כל שבוע)

רחוב וינגיט 90, הרצליה פיתוח

בית הכנסת "אהבת ישראל"

אחר ערבית – בזמן הראשון

לגברים בלבד – אין עזרת נשים.

שיעורים שאינם שבועיים-קבועים מתקיימים לפרקים בכל רחבי הארץ: ראשון לציון, באר

יעקב, קרית מלאכי, עכו, באר שבע, יבנה, רחובות ועוד.

כמו כן, הרב מרצה בבקרים בבתי סוהר, בסיסי צבא, קניונים וכנסים.

למידע ולהזמנת שיעורים:

054-4769506

שעורי הרב לצפייה בוידאו והורדת קבצי mp3

לצפייה בשיעורי הרב ביוטיוב

ערוץ שערי זהר

<https://www.youtube.com/channel/UCaLvSZr2VIWqjmmeUSgyl8A>

או

ערוץ מתוק מדבש

<https://www.youtube.com/channel/UCIGLyVKzUvrQSu13xg26E-Q>

בנוסף יש ערוץ ייחודי בשם:

ערוץ זהר מתוק מדבש mp3

<https://www.youtube.com/channel/UCyLEsdiP1HTdafWXjlrVccg/videos>

בכל שיעור בערוץ זה, בפרטי הסרטון יש קישור להורדת קובץ הסאונד mp3 להאזנה בדרך.

וכן בערוץ זה מפורסמים לצד כל שיעור

מקורות השיעור בספר הזוהר.

שיעור "בלי עין הרע" בוידאו

קישור לשיעור "בלי עין הרע" בוידאו ביוטיוב:

<https://www.youtube.com/watch?v=1EMNA8SfLHg>

קישור להורדת קובץ הסאונד של השיעור "בלי עין הרע" לשמיעה בדרך:

<https://drive.google.com/file/d/16i0WnyvGxK71yQMNXo19uka2PJtxR5HY/view>

ספרי הוצאת "שערי זהר"

קברי צדיקים / הרב יצחק כהן

בספר "קברי צדיקים" נעסוק בזוהר הקדוש עם ביאור מתוך מדבש, מתוך קונטרס קברי צדיקים.

נלמד בעניין הסגולה שיש בקברי הצדיקים בפרט, וקברי מתי ישראל בכלל. אדם שנפטרו אביו, אמו, קרוב משפחתו והוא עולה לציון, עולה לקבר - מה עושים שם בבית קברות, איך פועלים, איך מתפללים ואיך משיגים ישועה בצורה הנכונה? על הקשר של המתים אל החיים - אלינו.

איזה מתים יודעים בצער שלנו ויש להם אפשרות להתפלל עלינו? ואיזה נפטרים ומתים יודעים בצער שלנו, אבל אין להם אפשרות להתפלל עלינו?

בספר הלכות וידיעות בענייני בית הקברות, איזה זמן מסוגל לעלות על קברי צדיקים? ואיזה זמן אין לעלות על קברות בכלל?

נלמד מי ראוי ללכת לבית הקברות ומי לא?

איזה תנאים צריך כדי לעלות על הקבר להתפלל?

כיצד פועלים כשנמצאים על קבר?

ואיך נושעים על ידי תפילת המתים?

בספר משולבים תצלומים עדכניים מהשנים 2017-2019 של קברי צדיקים בארץ ישראל.

הספר הוא תמלול שיעור תורה בנושא "קברי צדיקים" מאת הרב הגאון יצחק כהן שליט"א, עורך ומגיד שיעור ותיק במערכת "מתוק מדבש".

הספר הודפס ויצא לאור בשנת 2019.

להורדת הספר הדיגיטלי **בחינם**:

חנות עברית:

https://www.e-vrit.co.il/%D7%A7%D7%91%D7%A8%D7%99%D7%A6%D7%93%D7%99%D7%A7%D7%99%D7%9D-details.aspx?gclid=CjwKCAjwsIbpBRBNEiwAZF8-z6ppdpfD2GyqUHnDwO16XWEcODtfYEiW1EcI96sJUJG8I87E1pYaKR0CyLoQAvD_BwE#firstchapter

חנות אינדיבוק:

<https://indiebook.co.il/shop/%d7%a7%d7%91%d7%a8%d7%99-%d7%a6%d7%93%d7%99%d7%a7%d7%99%d7%9d>

חנות גטבוקס:

<https://www.getbooks.co.il/%D7%A7%D7%91%D7%A8%D7%99-%D7%A6%D7%93%D7%99%D7%A7%D7%99%D7%9D>

תרומות

להפצת הספרים המודפסים והפצתם

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע
הספר ניתן להורדה בחינם
ומותר וזכות גדולה להפיצו בחינם
היות ומטרת הספר והפצתו היא לזיכוי הרבים.
על כן מי שמעוניין להיות שותף
בהדפסת והפצת ספר זה וספרים נוספים
העומדים לצאת לאור בקרוב
לזכותו או לעילוי נשמה
מוזמן ליצור קשר בטלפון **054-4769506**
וזכות הרבים תלויה בו.

צדקתם עומדת לעד

קונטרס זה

יוצא לאור

לזכות

משפחת נחום

שירן ולירן הי"ו

זכות כל הצדיקים תעמוד להם

להתברך

בבני חיי ומזוני רוויחי

וכל אשר יעשו יצליחו!

שנדבו מהדורה מודפסת ראשונה

לעילוי נשמת

המרוחם מאיר שמואל בן פריצי ז"ל.